№ 39 (2790) ■ Середа, 27 лютого 2002 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

У столичному Національному експоцентрі триває агропромисловий ярмарок «Україна аграрна-2002». Техніку, сільськогосподарські культури та насіння, нові досягнення в тваринництві представляють 86 учасників з України, Росії та Білорусі.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

ЦЬОГО ДНЯ

■ *1494 р. Києву надано магдебурзьке право — особливий порядок самоврядування.* ■ *1756 р. Народився Ілля Безбородько, поміщик, сенатор, граф. На його кошти було відкрито Ніжинський ліцей.* ■ *1912 р. Народився Яків Давидзон, військовий кореспондент, фотомитець. Шевченківський лауреат.* ■ *1917 р. Перемога Лютневої революції в Росії.* ■ *1919 р. У Києві вийшов перший номер газети «Коммунист» (згодом — «Радянська Україна», нині — «Демократична Україна»).* ■ *1932 р. В Україні утворено 5 областей: Вінницьку, Дніпропетровську, Київську, Одеську, Харківську.*

Не переходити межу

Президент України Леонід Кучма обговорив із лідерами партій і блоків проблеми виборчої кампанії. Як розповів журналістам виконуючий обов'язки керівника управління інформації та зв'язків із громадськістю адміністрації Президента України Андрій Чирва, під час цієї зустрічі глава держави підтвердив свою налаштованість на конструктивний діалог з кожним учасником виборчих перегонів. Л. Кучма також відзначив, що заради досягнення мети не треба переходити межу і використовувати брудні технології, які часто застосовують окремі політичні сили, іноді свідомо завдаючи шкоди іміджу України, безпідставно апелюючи до різних міжнародних інститутів.

(Закінчення на 2-й стор.).

У проекті — податкові пільги

Комітет Верховної Ради з питань науки та освіти рекомендував парламенту схвалити п'ять законопроектів, спрямованих на розвиток інноваційної діяльності. Чотири законопроекти стосуються внесення змін до Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків: «Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка», «Інститут електрозварювання імені Є. О. Патона», «Інститут монокристалів». Ще один проект передбачає внесення змін до деяких законів України з питань оподаткування.

(Закінчення на 2-й стор.).

Майже трагікомічні технології

Без задоволення залишила ЦВК скаргу лідера партії «Яблуко» Михайла Бродського на порушення виборчим блоком «За єдину Україну!» правил передвиборної агітації. ЦВК не побачила жодних порушень виборчого закону в тому, в чому звинувачував блок М. Бродський. Керівник робочої групи ЦВК із розгляду цієї скарги Олександр Гашицький зауважив: відповідно до частини 2 статті 51 виборчого закону до передвиборної агітації не належать офіційні повідомлення у період виборчого процесу (без коментарів) про дії кандидатів у депутати, пов'язані з виконанням ними посадових чи службових повноважень.

(Закінчення на 2-й стор.).

"ГРОШІ ОСТАРБАЙТЕРІВ ДІСТАЮТЬСЯ МАФІЇ"

Такого висновку дійшов німецький адвокат Петер-Йохен Крузе, який веде справи деяких колишніх українських примусових працівників і який побував на початку лютого в Криму. Про свої враження він розповів на сторінках газети «Франкфуртер альгемайне цайтунг». Власний кореспондент «Голосу України» в Німеччині зустрілася з паном Крузе і попросила його поділитися враженнями від поїздки в Україну.

(Закінчення на 9-й стор.).

Колаж Євгенії ВАСИЛЬЧЕНКО.

У номер

Особлива місія Ради Європи

До Києва прибули спостерігачі Ради Європи, які протягом кількох днів знайомитимуться з перебігом передвиборної кампанії в Україні. Організацію цієї незвичної для РЄ місії (зазвичай спостерігачі від Ради Європи прибувають в останній тиждень перед виборами) було зініційовано її Парламентською асамблеєю ще у вересні минулого року. Очолюють групу доповідачі Моніторингового комітету ПАРЄ по Україні Анне Северинсен та Рената Вольвенд. Посланці Страсбурга зустрінуться з українськими офіційними особами, представниками політичних партій, ЗМІ, неурядових організацій. Потім спостерігачі Ради Європи у ширшому складі прибудуть до України вже наприкінці березня.

Київське водосховище: спускати чи не спускати?

На таке, майже гамлетівське, запитання шукали відповідь учасники «круглого столу» під назвою «Стан Київського водосховища — чи є загроза екологічній безпеці», організованого Національним молодіжним центром «Екологічні ініціативи» за підтримки Всеукраїнської екологічної ліги.

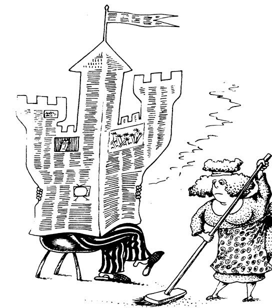
(Закінчення на 3-й стор.).

Врожай-2002

Час сіяти!

У лісостеповій зоні Чернівецької області розпочалися весняно-польові роботи. Селяни активно взялися за підсів озимини і вже виконали ці роботи на 800-гектарній площі. Водночас підживлюють озимий клин.

(Закінчення на 3-й стор.).

P. S. На Манхеттені будують український музей

Майже трагікомічні технології

У Центрвиборчкомі

(Початок на 1-й стор.).

Презентації блоку «За єдину Україну!» в регіонах, на думку членів ЦВК, були важливими подіями суспільно-політичного життя країни, а тому висвітлення таких подій є одним із статутних завдань НТКУ. Щодо олімпіади, то ЦВК з'ясувала, що між НТКУ і виборчим блоком «За єдину Україну!» було укладено, згідно з виборчим законом, відповідну угоду, яка передбачала проплату з виборчого фонду 198 хвилин тексту на підтримку блоку під час трансляції Олімпійських ігор. За словами О. Гашицького, немає порушення виборчого закону і в даруванні українській параолімпійській збірній автобуса, оскільки це «мало єдину мету — сприяти нашим спортсменам». ЦВК задовольнила лише одне положення скарги М. Бродського: надіслала матеріали скарги на перевірку до МВС. Утім, після такого рішення ЦВК деякі представники партій лише розвели руками, а самі «яблучники» пообіцяли звернутися до Верховного Суду.

ЦВК не задовольнила і скарги двох однофамільців —Сергіїв Миколайовичів Ратушняків, яких розрізняє лише рік народження, котрі оскаржували рішення окружкому виборчого округу №70 в Закарпатській області про відмову їм у реєстрації. ЦВК залишила рішення окружкому в силі, оскільки порушено строки їх оскарження, передбачені виборчим законодавством.

Також трагікомічним виявився розгляд питання про зняття з реєстрації кандидатів у народні депутати В. Малюка, А. Лавлінського, В. Іващенка та Г. Лясковця, включених до виборчого списку Української політичної партії «Християнський рух» під четвертим, сьомим, дев'ятим та п'ятнадцятим номерами. Майже півгодини члени ЦВК намагалися з'ясувати, чому цих людей було виключено з партії та списку вже після з'їзду, чому вони самі дізналися про це рішення лише на засіданні ЦВК. Зрештою ЦВК скасувала свої попередні постанови про реєстрацію цих кандидатів у депутати, залишивши за колишніми однопартійцями право з'ясовувати стосунки через Верховний Суд.

ЦВК також затвердила форму виборчого бюлетеня з виборів депутатів Верховної Ради Криму, зразки виборчих документів з виборів народних депутатів України — іменного запрошення на вибори, заяви виборця про голосування за межами приміщення та форму журналу реєстрації виборців для забезпечення цього права.

Юліана ШЕВЧУК.

У комітетах ВР

У проекті — податкові пільги

(Початок на 1-й стор.).

Як повідомляє Інформуправління ВР, законопроекти зумовлюють можливість створення чотирьох нових технопарків, учасникам яких надаються податкові пільги. Зокрема, це технопарки — «Інтелектуальні технології» (на базі Кіберцентру НАНУ), «Київська політехніка» (на базі Національного технічного університету КПІ), «Інститут теплофізики» (на базі Національного інституту технічної теплофізики), «Українська інфотехніка» (на базі підприємств Держкомзв'язку і наукових установ та підприємств колишнього ВПК, які працюють у галузі телекомунікації). Парламентський комітет рекомендував президії НАНУ та Міністерству освіти і науки розглянути і подати свої пропозиції до законопроектів.

Вибори-2002

Не переходити межу

(Початок на 1-й стор.).

Учасники розмови наголошували на необхідності створення рівних умов для всіх суб'єктів виборчого процесу, а також на ролі владних структур, ЗМІ в забезпеченні чесності та прозорості виборчої кампанії. За підсумками зустрічі Президент України дав низку доручень, зокрема, доручив місцевій владі реагувати на неправомірні дії. Глава держави закликав усі суб'єкти виборчого процесу дотримуватися закону «Про вибори народних депутатів України». У розмові також взяли участь голова Центрвиборчкому Михайло Рябець, голова Держкомінформу Іван Чиж, голова Нацради з питань телебачення і радіомовлення Борис Холод.

За повідомленням УНІАН, лідер Партії зелених України Віталій Кононов в інтерв'ю журналістам заявив, що задоволений рівнем відвертості під час розмови. На його погляд, відбувся щирий обмін думками і такі зустрічі можна було б проводити і надалі. Лідер Всеукраїнського політичного об'єднання «Жінки за майбутнє» Валентина Довженко зазначила, що Л. Кучма запропонував усім учасникам зустрічі звертатися до нього, якщо виникнуть скарги щодо перебігу виборчого процесу. Водночас керівник виборчого штабу блоку Юлії Тимошенко Олександр Турчинов назвав зустріч партійних лідерів із гарантом Конституції «формальною». На його думку, ця зустріч робилася «більше для західних спостерігачів».

Біля зачиненого парадного під'їзду

У Харкові на дверях приміщення, в якому мала відбутися зустріч Юлії Тимошенко з народом, висів амбарний замок. І це за тієї умови, що, за твердженням самої Ю. Тимошенко, на оренду кіноконцертного залу «Україна» заздалегідь було укладено відповідний договір і оплачено вартість цієї послуги.

Дивно принаймні спостерігати торжество такої демократії, коли одній політичній силі надають для зборів величні театри та палаци спорту, а іншій — засніжений міський парк з мікрофоном, який працює від пересувної електростанції.

А ті кілька тисяч харків'ян, які екзаменували Юлію Володимирівну протягом кількох годин найрізноманітнішими запитаннями, треба думати, зробили свій висновок.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Окружком попереджає

Окружна виборча комісія одномандатного виборчого округу № 25 Дніпропетровська винесла постанову «Про порушення Закону «Про вибори народних депутатів України». На території округу, говориться в постанові, на будівлях, зокрема на пам'ятниках архітектури, а також у вітринах магазинів, на міському електротранспорті, маршрутних таксі, стовпах і рекламних щитах уздовж вулиць розміщені передвиборні матеріали, які агітують за блок «За єдину Україну» з порушенням вимог частини 7 статті 52 Закону «Про вибори народних депутатів України» — «Без відомостей про установу, що здійснила друк, їх тираж, інформацію про осіб, відповідальних за випуск». У зв'язку з цим окружна комісія зробила подання до ЦВК. Не лише територія згаданого округу, а й у місті є плакати, листівки невідомого походження. Керівники виборчих штабів кількох партій та блоків також повідомили, що подали до ЦВК протести.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Виборчі технології

Мал. Олександра **МОНАСТИРСЬКОГО.**

Для ліквідації наслідків виборів

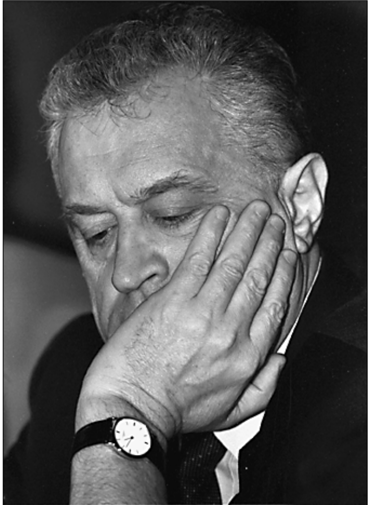
Міська влада Львова звернула увагу кандидатів у депутати різних рівнів на культуру агітації. Чимало агіток клеять на фасади будинків, а віддерти їх непросто — агітатори знаходять такий клей, що зняти плакат можна лиш разом із штукатуркою. Міський голова запропонував відкрити спеціальний рахунок, на який кандидати перераховуватимуть гроші для післявиборчого благоустрою міста.

А у Трускавці Генеральний прокурор України Михайло Потебенько — кандидат у народні депутати від Компартії України — зустрівся із керівниками місцевих правоохоронних органів, аби зорієнтувати на дотримання законності.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Команда Грача залишилася без капітана

Рішенням Центрального районного суду Сімферополя, яке не підлягає оскарженню, визнано незаконною реєстрацію кандидатом у депутати Верховної Ради автономії лідера кримських комуністів нинішнього голову ВР АРК Леоніда Грача і скасовано відповідне рішення окружної виборчої комісії.

У судовому рішенні, зокрема, сказано: «Беззаперечно встановлено, що кандидатом у депутати Леонідом Грачем і окружною виборчою комісією № 25 при оформленні документів для реєстрації в кандидати було допущено порушення статей 3, 22, 23 закону України про вибори в депутати Верховної Ради, що потягло порушення принципів вільного і рівноправного висунення кандидатів у депутати, відкритості й рівних можливостей для всіх кандидатів у проведенні виборчої кампанії і всього виборчого процесу».

З урахуванням викладених обставин, відповідно до статті Цивільного процесуального кодексу України, рішення окружної комісії від 5 лютого 2002 року про реєстрацію кандидата в депутати ВР автономії Леоніда Грача слід визнати незаконним і відмінити його».

У такий спосіб задоволено скаргу Інни Галкіної (довіреної особи кандидата в депутати ВР Криму Тетяни Красікової — директора телекомпанії «Чорноморка», яка балотується по тому самому округу, що й Леонід Грач), розгляд якої в суді тривав з минулого вівторка.

Судячи з усього, організатори передвиборної кампанії Леоніда Грача недооцінили таку вирішальну для його чергового входження до ВР ланку, як суд, а до підготовки необхідних документів для реєстрації його в окружній комісії кандидатом у депутати поставилися неуважно і безвідповідально, а сам Грач підготовку власних документів не проконтролював. Конкуренти твердять, що високопоставлений кандидат зареєстрований в атмосфері особливого сприяння і з грубими порушеннями. У виборчу комісію, на їхню думку, подано неповний пакет документів, а підпис під ними поставив не Грач. Податкова декларація Леоніда Івановича містить цілу низку неточностей у даних про майно та доходи, зокрема не вказано суму в 40 тисяч гривень, отриману від продажу квартири в Сімферополі, а площу житла, де зараз мешкає голова ВР, занижено. Під час подальшого судового розгляду з'ясувалося також, що й підписні листи в окружну комісію Леонід Грач теж здавав не сам, і зібрано їх було не п'ять тисяч, а всього близько 170. Та й на них немає відмітки, коли саме вони надійшли в комісію. А ще голова ВР автономії не оформив заяви на складення повноважень на час виборчої кампанії, а саме цього вимагає закон про вибори в депутати ВР Криму.

Під час останнього судового засідання прихильники Л. Грача організували біля приміщення суду несанкціонований мітинг, учасники якого намагалися штурмувати приміщення суду, погрожували референдумом про приєднання Криму до Росії. Хоча відомо, що стаття 73 Конституції України чітко визначає, що питання про зміни території нашої держави є виключно питанням Всеукраїнського референдуму.

Остаточне рішення суду означає, що 60 однодумців, котрих Леонід Грач обіцяв привести до ВР Криму, потраплять до неї (або тепер вже ні) без свого лідера.

Самого Леоніда Івановича на суді не було жодного разу. Від коментарів він утримався, хоча ще 23 лютого дав зрозуміти, що готовий до такого повороту подій і назвав суд фарсом і провокацією та заявив: «Якщо суд у понеділок прийме рішення про моє зняття, я за собою залишаю право апелювати до громадськості та просити політичної підтримки у громадськості Криму, в тому числі й російської». Скаргу до апеляційного суду Леонід Грач вже подав.

Його прихильники твердять, що програш у суді їхнього лідера не обійшовся без «руки Києва». Екс-прем'єр автономії Сергій Куніцин, команду якого вважають головним конкурентом комуністів півострова, запевнив, що до фіаско їхнього опонента жодного стосунку не має.

Оглядачі відзначають, що нейтралізація Грача може мати на меті перешкодити масовий експансії російського капіталу на півострів, якому він обіцяв сприяння в обмін за підтримку на виборах. Водночас Леонід Грач, який паралельно йде в народні депутати 14-м за списком КПУ, має шанс вийти на загальнодержавну політичну арену.

Але це не останнє скасування реєстрації. Окружна виборча комісія №2 з виборів депутатів ВР України скасувала рішення про реєстрацію кандидатом у народні депутати голови виборчкому автономії Івана Полякова. Підставою для цього рішення була заява нинішнього депутата парламенту України Лева Мірімського, який теж балотується по цьому округу, про те, що І. Поляков для проведення передвиборної агітації використовує службовий автомобіль.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фото Сергія **СВЄТЛИЦЬКОГО.**

Фотофакт

На капітанському містку тренажерного залу державного підприємства «Дельта-лоцман» у Миколаєві готують сучасних морських лоцманів-операторів.

Фото Олександра **КРЕМКА** (Укрінформ).

Декларація про майно та доходи

народного депутата України Олексія Шеховцова та членів його сім'ї, одержані у 2001 році (витяг).

Загальна сума сукупного доходу — 49 692, 03 грн., у тому числі: заробітна плата — 22 303,78 грн., матеріальна допомога — 2 902, 00 грн., доход від відчуження майна — 24 486,25 грн. Номінальна вартість цінних паперів, що знаходяться у приватній власності, — 10,5 грн., членів сім'ї — 31,5 грн. Доходів, одержаних із джерел за межами України, нерухомого майна та транспортних засобів у приватній власності не має.

Конкуренти твердять, що Грач зареєстрований в атмосфері особливого сприяння і з грубими порушеннями

Прощавайте, СС-24

Останню з 56 міжконтинентальних балістичних ракет СС-24 знищено на Павлоградському механічному заводі.

З цієї нагоди сюди приїздив Надзвичайний і Повноважний Посол США в Україні Карлос Паскуаль. Ще раніше у нас було ліквідовано шахти, призначені для цих ракет. Але лише тепер можна стверджувати, що перед світовим співтовариством Україна цілком виконала свої зобов'язання і знешкодила свою найгрізнішу зброю.

Врожай-2002

Час сіяти!

(Початок на 1-й стор.).

А в Кельменецькому та Сокирянському районах триває сівба ярої пшениці. Її засіяно вже на 600 гектарах.

Область, як повідомили в управлінні сільського господарства і продовольства облдержадміністрації, загалом готова до весняно-польових робіт. Тривогу викликає лише те, що селяни припасли обмаль засобів для боротьби з бур'янами та шкідниками сільськогосподарських культур. Але втішає інше — буковинські банкіри кредитують село значно краще, ніж торік.

Василь БАБУХ.

Фотофакт

На ВАТ «Стахановський вагонобудівний завод» налагоджено виробництво транспортерів для перевезення ядерних відходів.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Київське водосховище: спускати чи не спускати?

Актуально

(Початок на 1-й стор.).

На думку учасників засідання, а це дослідники-гідробіологи, гідротехніки, викладачі та студенти вузів, головне — не зробити чергової помилки. Першої припустилися під час створення водосховища. За словами головного інженера проекту, колишнього директора інституту «Укргіпроводгосп» Юхима Бакшаєва, ефективність цього об'єкта, порівняно з іншими на Дніпровському каскаді, була найменша. А введення його в експлуатацію завдало величезної шкоди природі. Було затоплено значні площі земель, загинуло багато популяцій комах та дрібних тварин. На відселення мешканців територій, які підлягали затопленню, витрачено значні кошти. Проте за ці десятиліття було створено розгалужену інфраструктуру. Це рибні господарства, рекреаційні зони, причали тощо. Та й гідроелектростанція забезпечує в години «пік» Київ електроенергією. А ще — запобігання повеням.

Нереальними вважають аргументи прихильників ідеї спуску щодо прориву греблі, після якої пів-Києва буде затоплено. Адже вона будувалася зі значним запасом міцності. Хоча під впливом часу та середовища будь-яка споруда піддається руйнуванню. Тому постійно треба проводити профілактичні роботи, не чекаючи якоїсь надзвичайної ситуації.

Та й після спуску водосховища природа не повернеться до первісного виду. Не буде тих земель, рослин. Створиться третій стан екосистеми, що не буде схожий на два попередні. Замість води з'явиться болото — розсадник комарів та інших комах. А в результаті — поширення інфекційних хвороб.

Отож чи варто двічі наступати на ті самі граблі?

Богдан ДОВНИЧ.

Повідомляє МНС

Паводкова ситуація

Вчора гідрологічна обстановка залишалася стабільною, підтоплень житлових будинків та господарських об'єктів не зареєстровано. Проте спостерігалося підвищення рівня води на 1—10 см в окремих річках басейнів Дністра, Десни, Пруту, Сірету, Сіверського Дінця та притоках середнього Дніпра. А на річках Закарпаття спостерігався спад рівня води на 3—75 см.

Пожежа на залізниці

В електропотязі Київ—Фастів неподалік станції Васильків-1 Південно-Західної залізниці 25 лютого загорівся вагон. Пасажирів було вчасно евакуйовано. Жертв та потерпілих нема. Пожежею повністю знищено вагон. Затримка руху становила дві години. Ведеться розслідування.

Залишилися без тепла

У місті Вільногірську Дніпропетровської області 25 лютого під час випробування мережі системи теплопостачання після ремонту внаслідок гідроудару стався порив магістрального трубопроводу діаметром 300 мм. Припинено теплопостачання десяти п'ятиповерхових житлових будинків, у яких мешкає близько 1600 людей. Наслідки аварії ліквідовано.

Загинув гірник

На шахті № 13-біс ДХК «Макіїввугілля» 25 лютого внаслідок порушення правил техніки безпеки вагонеткою смертельно травмовано гірника. Триває розслідування.

Ігор КРОЛЬ,
прес-служба МНС.

Цифри — річ уперта

Львівщину визнано лідером за темпами приватизації. Упродовж 2001 року тут приватизовано 629 об'єктів (у Донецьку — 609, Києві — 523).

Такі дані навів на прес-конференції начальник регіонального відділення Фонду держмайна Степан Давимука. Окрім того, наведено лад із орендою приміщень, яка торік дала надходжень до бюджету на один мільйон більше, ніж приватизація.

Придесення — в російській столиці

У Культурному центрі України в Москві відкрилася виставка «Чернігівщина запрошує до співробітництва».

Область демонструє москвичам найкращі зразки корюківських шпалер, чернігівських тканин, нові розробки «Пожмашини» та іншу конкурентну продукцію. Делегацію керівників, бізнесменів Придесення очолює голова облдержадміністрації Микола Бутко. Протягом виставкових днів відбудуться «круглі столи» з потенційними партнерами із співробітництва, будуть підписані угоди. Чернігівці привезли також своїх кращих співаків, танцюристів, які ознайомлять москвичів зі своєю культурною програмою.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Спорт

Нічийний тур

Шахи. Супертурнір у Лінаресі (Іспанія). Партії третього туру (Широв—Адамс, Іванчук—Вальєхо, Каспаров—Ананд) завершилися внічию. Ще один український учасник, чемпіон світу Пономарьов, відпочивав.

Учора пізно ввечері закінчилися поєдинки четвертого туру. Зокрема, Іванчук грав з Каспаровим, а Пономарьов — із Шировим. Про їх результати читайте в наступному числі нашої газети.

Нас запрошують до ще одного королівства

Футбол. Як відомо, незабаром національна збірна України в Осаці проведе товариський поєдинок з підданими імператора Японії — футболістами національної команди Країни сходу сонця.

А оце днями на ім'я президента ФФУ Григорія Суркіса надійшло ще одне цікаве запрошення.

У ньому, зокрема, сказано, що 17—19 травня нинішнього року Королівська федерація футболу Марокко організовує четвертий міжнародний турнір — Кубок Хасана II. Участь у ньому візьмуть три збірні вищого класу плюс національна збірна країни-організатора за системою півфінал—фінал (тобто кожна команда зіграє по дві матчі).

У цих змаганнях, які проводяться раз на два роки і входять до календаря ФІФА, раніше брали участь елітні національні збірні таких країн, як-от: Франція, Англія, Японія, Хорватія, Чехія, Бельгія та інші.

Кожна команда-учасниця, незалежно від місця, яке вона посяде, отримає по сто тисяч доларів. Організатори також беруть на себе всі витрати, пов'язані з дорогою, проживанням, харчуванням.

Остаточне рішення мають прийняти керівництво ФФУ та тренер національної збірної України Леонід Буряк. Але слід нагадати, що ми вже пообіцяли росіянам приїхати до Москви на міжнародний турнір, який заплановано майже на ті самі строки, що й марокканський.

В. Б.

У номер

«Красо України — Поділля...»

Сьогодні виповнюється 70 років з часу утворення Вінницької області — однієї з провідних аграрних областей держави. Тут домінує переробна галузь. Її питома вага становить нині майже 60 відсотків в економіці регіону: 38 цукрозаводів, 14 — спиртових, 6 м'ясокомбінатів, 26 молокозаводів. У виробництві основних продуктів харчування Вінниччина практично ні від кого не залежить. На свято приїхали делегації з Молдови (кордон з цією державою становить більш як 200 кілометрів), Придністров'я, усіх семи областей, що межують з Вінниччиною. Відгукнулися також на запрошення представники Келецького воєводства Польщі, з яким у вінничан давні дружні стосунки, а також Румунії, — *повідомляє наш власний кореспондент з Вінниці Віктор Скрипник.*

...І феєрверк також

На Харківщині тривають святкові заходи з нагоди 70-річчя утворення області. Відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації Є. Кушнарьова, в усіх районах та містах області покладено квіти до пам'ятників, пов'язаних із історією області. В навчальних закладах відбулися тематичні уроки й конкурси на найкращий твір про Харківщину. Покладено квіти до меморіальної дошки Олександрові Масельському, одному з найвідоміших керівників області в її новітній історії. На будівлі, де працював оргкомітет і перший склад Харківського облвиконкому, *як повідомляє наш власний кореспондент з Харкова Микола Косий,* відкрито меморіальну дошку. А для того, щоб свято було видно здалеку, влада та місцевий піротехнічний завод влаштували на центральній площі міста феєрверк.

Іменини серця...

Історики твердять: на території цієї області започаткувалася Київська Русь-Україна. На її Переяславській землі народилося і саме слово Україна. Цей край завжди був і залишається серцем нашої держави.

Сьогодні Київська область — іменинниця. Її утворено згідно з постановою Президії Всеукраїнського Виконавчого Комітету. На час утворення це була найбільша серед п'яти інших в Україні областей. В її складі були і Київ, і Житомир. Вона займала площу 10,5 млн. га, що становило 24 відсотки земельної площі республіки. Населення області — понад 8 млн. осіб. З часом відбувся перерозподіл територіально-адміністративних одиниць, утворилися нові області.

Нині територія області становить 28,1 тис. кв. метрів (сьоме місце за розміром) у країні, її населення — 1 млн. 794,5 тис. осіб. У складі області 25 районів, 10 міст обласного значення, 14 — районного підпорядкування, 29 селищ міського типу, 1134 сільські населені пункти. Чи не найвищим є науковий, економічний і соціальний рейтинг області у країні.

З нагоди 70-річчя Київської області в Національному палаці «Україна» відбулися урочистості. В них узяв участь Президент України Леонід Кучма.

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (Укрінформ).

ПОСТАНОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

Про реєстрацію кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, включених до виборчого списку кандидатів у народні депутати України виборчого блоку політичних партій «Проти всіх» по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року

Розглянувши заяву Патріотичної партії України та Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, що утворили виборчий блок політичних партій «Проти всіх», про реєстрацію кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, висунутих 12 січня 2002 року на міжпартійному з'їзді цих партій та включених до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від виборчого блоку політичних партій «Проти всіх» по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року, а також додані до неї необхідні для реєстрації документи, відповідно до частин перших статей 41, 43, 44, частин першої, сьомої, дев'ятої статті 45 Закону України «Про вибори народних депутатів України» та керуючись статтею 11 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **п о с т а н о в л я є:**

1. Зареєструвати таких кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі із включених до виборчого списку від виборчого блоку політичних партій «Проти всіх» по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року:

Габера Миколу Олександровича, 1960 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, народного депутата України, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 1;

Швеця Віктора Григоровича, 1958 року народження, освіта середня, проживає в м. Києві, голова Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 2;

Бережну Наталію Миколаївну, 1952 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, генерального директора ПП «Лямін», безпартійну, включену до виборчого списку під № 4;

Сімонова Володимира Ісаковича, 1950 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, директора ЗАТ «Ольга і Сімонов», безпартійного, включеного до виборчого списку під № 5;

Лотоцького Володимира Адамовича, 1953 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, генерального директора Центру ділових та творчих ініціатив «Ділер», безпартійного, включеного до виборчого списку під № 7;

Федоровського Сергія Миколайовича, 1955 року народження, освіта вища, проживає в м. Дніпропетровську, приватного адвоката, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 8;

Бугайця Михайла Йосиповича, 1942 року народження, освіта вища, проживає в м. Львові, генерального директора науково-виробничої реставраційної фірми «Леополіс Ампір», безпартійного, включеного до виборчого списку під № 10;

Халецького Валентина Миколайовича, 1957 року народження, освіта вища, проживає в м. Миколаєві, голова Громадської ради України — всеукраїнської спілки громадських організацій, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 11;

Пашинського Сергія Володимировича, 1966 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 12;

Габера Кирила Олександровича, 1954 року народження, освіта вища, проживає в м. Одесі, заступника директора Української пожежно-страхової компанії, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 13;

Келеберду Леоніда Федоровича, 1942 року народження, освіта вища, проживає в м. Дніпропетровську, помічника-консультанта народного депутата України, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 14;

Карамалака Петра Михайловича, 1937 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, президента ТОВ «Гетьман», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 15;

Говоруху Віктора Петровича, 1957 року народження, освіта вища, проживає в м. Дніпропетровську, старшого партнера адвокатської контори «Федоровський та партнери», безпартійного, включеного до виборчого списку під № 17;

Желєзного Володимира Володимировича, 1956 року народження, освіта вища, проживає в м. Львові, президента культурно-спортивного клубу «Зірки Галичини», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 18;

Межевікіна Віктора Павловича, 1954 року народження, освіта вища, проживає в м. Біла Церква Київської області, тимчасово не працює, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 19;

Ченкова Михайла Миколайовича, 1950 року народження, освіта вища, проживає в м. Одесі, директора Всеукраїнського центру болгарської культури, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 20;

Фурманович Аллу Іванівну, 1967 року народження, освіта середня, проживає в м. Кривий Ріг Дніпропетровської області, президента громадської організації Криворізького міського центру моди та моделінгу «Стелла Ф», члена Патріотичної партії України, включену до виборчого списку під № 21;

Самофалову Ніну Петрівну, 1946 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, директора комерційного підприємства Центр «Тварини в місті», члена Патріотичної партії України, включену до виборчого списку під № 22;

Габера Олександра Кириловича, 1928 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, пенсіонера, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 23;

Штефана Володимира Давидовича, 1944 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, директора підприємства «Самшит» спілки інвалідів України, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 25;

Чорновол Тетяну Миколаївну, 1979 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, кореспондента журналу «Політика і культура», безпартійну, включену до виборчого списку під № 26;

Сокола Олександра Івановича, 1964 року народження, освіта вища, проживає в м. Перевальськ Луганської області, заступника генерального директора «Альтенерго», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 31;

Стасишина Андрія Романовича, 1973 року народження, освіта вища, проживає в м. Тернополі, провідного спеціаліста Національної служби посередництва та примирення в Тернопільській області, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 33;

Гладкіх Яну Петрівну, 1968 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, провідного майстра сцени Національної опери України, члена Патріотичної партії України, включену до виборчого списку під № 34;

Шадуру Артура Вікторовича, 1975 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 35;

Клеван Ларису Миколаївну, 1959 року народження, освіта вища, проживає в м. Алчевськ Луганської області, директора Палацу культури «Хімік» ОАО «Алчевськкокс», члена Патріотичної партії України, включену до виборчого списку під № 37;

Кіселя Юрія Чеславовича, 1962 року народження, освіта вища, проживає в м. Одесі, пенсіонера, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 38;

Залеського Юрія Володимировича, 1956 року народження, освіта незакінчена вища, проживає в м. Алчевськ Луганської області, директора промислово-комерційного підприємства «Проммонтаж», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 39;

Тетьоркіна Максима Олександровича, 1974 року народження, освіта середня, проживає в м. Києві, оператора комп'ютерного верстання газети «Самоврядування» центру самоврядування громадян Голосіївського району, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 40;

Чайку Людмилу Володимирівну, 1948 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, пенсіонерку, члена Патріотичної партії України, включену до виборчого списку під № 41;

Дубинка Олега Миколайовича, 1964 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Одесі, директора ТОВ «Далікс-ОЛТД» і ПП «Трейд Марк Ойл», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 42;

Шерстобітова Євгена Фірсовича, 1928 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, пенсіонера, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 43;

Кайгородова Євгена Дмитровича, 1969 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, провідного майстра сцени Національної опери України, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 44;

Габер Лідію Максимівну, 1928 року народження, освіта середня, проживає в м. Києві, пенсіонерка, члена Патріотичної партії України, включену до виборчого списку під № 45;

Зінченка Віктора Володимировича, 1946 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, начальника виробничої вимірювальної лабораторії Київської обласної дирекції «Укрпошта», безпартійного, включеного до виборчого списку під № 46;

Дехтярьова Олександра Михайловича, 1941 року народження, освіта вища, проживає в м. Ірпінь Київської області, директора ПП «АКВА ВІТА», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 47;

Габер Ольгу Кирилівну, 1977 року народження, освіта вища, проживає в м. Одесі, тимчасово не працює, безпартійну, включену до виборчого списку під № 49;

Мар'яновського Владислава Петровича, 1971 року народження, освіта вища, проживає в м. Харкові, приватного підприємця, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 52;

Коржа Володимира Никифоровича, 1949 року народження, освіта вища, проживає в м. Токмак Запорізької області, генерального директора ПП «Дніпроток», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 53;

Венгерця Івана Анатолійовича, 1946 року народження, освіта вища, проживає в м. Бориспіль Київської області, головного спеціаліста оргвідділу Бориспільської районної державної адміністрації, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 54;

Гаврилця Володимира Івановича, 1961 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, начальника відділу Шевченківської районної державної адміністрації м. Києва, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 55;

Сапьолкіна Володимира Павловича, 1931 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, заступника генерального директора ТОВ «Парк «Нивки», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 56;

Кузьміна Михайла Вікторовича, 1958 року народження, освіта вища, проживає в м. Миколаєві, заступника директора Миколаївського кабельного телебачення, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 57;

Гриценка Юрія Олександровича, 1965 року народження, освіта вища, проживає в м. Миколаєві, директора ТОВ «Барви України», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 59;

Філіпова Володимира Геннадійовича, 1969 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, президента фірми ЗАТ «Укргазфарм», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 60;

Нагорського Сергія Володимировича, 1962 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, начальника служби безпеки Житомирської промислово-фінансової компанії, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 61;

Борта Сергія Геннадійовича, 1949 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, директора ТОВ «Борко», члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 63;

Рудича Олексія Олексійовича, 1962 року народження, освіта вища, проживає в м. Вишгород Київської області, директора ДП «ІБК ТЄМ-Підряд», члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 64;

Полушину Валентину Володимирівну, 1950 року народження, освіта вища, проживає в м. Яготин Київської області, генерального директора реабілітаційного центру «Інфомед», члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включену до виборчого списку під № 65;

Кисельова В'ячеслава Леонідовича, 1946 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, директора МПП «Онікс-К», члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 66;

Мауліка Михайла Юрійовича, 1950 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, комерційного директора ПП «ДОРЗ», члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 69;

Яхимовича Георгія Валентиновича, 1947 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернігові, генерального директора підприємства «Автодор-Екологія», члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 70;

Шелеста Віталія Миколайовича, 1960 року народження, освіта вища, проживає в м. Донецьку, директора приватного МПП «Іскра», члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 71;

Настоящого Олега Івановича, 1961 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, начальника відділу статистики Шевченківської районної державної адміністрації м. Києва, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 72;

Дубінка Миколу Миколайовича, 1952 року народження, освіта вища, проживає в м. Одесі, директора ПП «Лідія», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 73;

Івановського Валерія Олександровича, 1957 року народження, освіта вища, проживає в с. Мигалки Бородянського району Київської області, завідуючого службою комерційного підприємства Центр «Тварини в місті», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 77;

Новікова Валерія Володимировича, 1970 року народження, освіта вища, проживає в м. Токмак Запорізької області, заступника директора з навчально-виробничої роботи Токмацького механічного технікуму, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 78;

Федотова В'ячеслава Львовича, 1968 року народження, освіта середня, проживає в м. Києві, голову правління Київської громадської організації «Серце — дітям», члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 80;

Цимбалісту Леніну Юріївну, 1971 року народження, освіта вища, проживає в м. Тараща Київської області, юрисконсульта державного транспортного-експлуатаційного підприємства «Уктертранс», члена Патріотичної партії України, включену до виборчого списку під № 82;

Шерстюка Ігоря Григоровича, 1973 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, начальника віварію фармакологічної лабораторії ВАТ «Київмедпрепарат», члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 83;

Шубську Віру Іванівну, 1959 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включену до виборчого списку під № 85;

Кучмана Анатолія Івановича, 1972 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, економіста ТОВ «Продмережа», члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 86;

Дубровську Жанну Іванівну, 1938 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Тернополі, голову Тернопільської обласної асоціації народної медицини, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включену до виборчого списку під № 87;

Підзерей Ольгу Володимирівну, 1970 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Миколаєві, бухгалтера Миколаївського кабельного телебачення, члена Патріотичної партії України, включену до виборчого списку під № 89;

Ставицьку Ларису Василівну, 1974 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Яготин Київської області, медсестру дорожньої клінічної лікарні №1, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включену до виборчого списку під № 90;

Якуніна Валерія Павловича, 1949 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, аналітика Київського об'єднання «Аналітприлад», члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 94;

Бондаренко Владиславу Анатоліївну, 1978 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, аспірантку Київського національного транспортного університету, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включену до виборчого списку під № 95;

Чугунова Олександра Миколайовича, 1957 року народження, освіта середня, проживає в м. Луганську, тимчасово не працює, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 97;

Снарова Олександра Леонідовича, 1973 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 98;

Снарова Олега Леонідовича, 1964 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 99;

Козоріза Андрія Миколайовича, 1978 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 100;

Пивоварова Володимира Івановича, 1952 року народження, освіта вища, проживає в м. Хмельницькому, приватного підприємця, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 101;

Туровського Олександра Вікторовича, 1970 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, члена Патріотичної партії України, включеного до виборчого списку під № 102;

Гамура Олексія Геннадійовича, 1978 року народження, освіта незакінчена вища, проживає в м. Києві, студента Київського національного університету будівництва і архітектури, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 104;

Якуніну Надію Михайлівну, 1959 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включену до виборчого списку під № 105;

Кондратюка Віталія Анатолійовича, 1969 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, тимчасово не працює, члена Політичної Партії Малого і Середнього Бізнесу України, включеного до виборчого списку під № 106.

2. Видати представнику виборчого блоку політичних партій «Проти всіх» у Центральній виборчій комісії копію цієї постанови разом із посвідченнями кандидатів у народні депутати України, зазначених у пункті 1 постанови.

3. Цю постанову оприлюднити в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

Голова
Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

м. Київ.
1 лютого 2002 року.
№ 179.

ПОСТАНОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

Про реєстрацію кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, включених до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від політичної партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн» по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року

Розглянувши заяву політичної партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн» про реєстрацію кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, висунутих 19 січня 2002 року на III з'їзді цієї партії та включених до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від політичної партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн» по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року, а також додані до неї необхідні для реєстрації документи, відповідно до частин перших статей 41, 43, 44, частин першої, сьомої, дев'ятої статті 45 Закону України «Про вибори народних депутатів України» та керуючись статтею 11 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **п о с т а н о в л я є:**

1. Зареєструвати таких кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі із включених до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від політичної партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн» по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року:

Бабича Валерія Георгійовича, 1953 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, народного депутата України, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 1;

Гаденка Мар'яна Ілліча, 1955 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Києві, пенсіонера, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 2;

Красицьку Людмилу Олександрівну, 1942 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, президента Всеукраїнського благодійного культурно-наукового фонду Т. Шевченка, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 3;

Скнара Олега В'ячеславовича, 1976 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, настоятеля Свято-Покровського храму при Головному військовому клінічному госпіталі Міноборони України, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 4;

Волосюка Станіслава Івановича, 1955 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, ректора Київського Християнського університету Партії «Всеукраїнського Союзу Об'єднань Євангельських християн-баптистів, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 6;

Чернія Петра Серафимовича, 1939 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, пенсіонера, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 7;

Краснопівцева В'ячеслава Миколайовича, 1932 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, голову Центральної ради Всеукраїнської спілки автомобілістів, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 8;

Поповича Анатолія Васильовича, 1944 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, верховного отамана Міжнародної організації «Козацтво України», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 10;

Пішакову Галину Володимирівну, 1952 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, голову Правління АТ «Українська транспортна страхова компанія», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 11;

Мельникова Юрія Євгеновича, 1964 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, генерального директора компанії «Грамед», безпартійного, включеного до виборчого списку під № 12;

Янчука Олександра Михайловича, 1956 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, голову правління ВАТ «Київтелемонтаж», безпартійного, включеного до виборчого списку під № 13;

Хорофейка Олександра Володимировича, 1943 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, голову Київської організації «Всеукраїнська спілка автомобілістів», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 15;

Перебенесюка Віктора Петровича, 1954 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, директора приватного підприємства «ВІП», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 16;

Кузнєцову Анжеліку Віленівну, 1964 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, працівника Секретаріату політичної партії «Вітчизна», безпартійну, включену до виборчого списку під № 17;

Полуектова Юрія Євгеновича, 1972 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, президента Благодійного фонду «Майбутнє нащадків», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 18;

Глей Віру Дмитрівну, 1953 року народження, освіта вища, проживає в с. Требухів Броварського району Київської області, вчителя Требухівської загальноосвітньої школи, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 19;

Гука Олега Івановича, 1960 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, президента ТОВ «Міжнародний лізинговий Фонд», безпартійного, включеного до виборчого списку під № 20;

Костюк Мирославу Миколаївну, 1958 року народження, освіта вища, проживає в м. Львові, президента Львівської обласної благодійної організації «Християнське милосердя», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 22;

Євдокімова Миколу Миколайовича, 1963 року народження, освіта вища, проживає в м. Одесі, голову правління Одеської обласної кредитної спілки «Вітязь», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 24;

Лозяного Василя Івановича, 1949 року народження, освіта вища, проживає в м. Дніпропетровську, генерального директора ТОВ «Авліга», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 25;

Сінаюка Якова Львовича, 1960 року народження, освіта вища, проживає в м. Кременчук, провідного юриста ВАТ «Промтовари», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 28;

Медведєва Сергія Геннадійовича, 1965 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Краматорськ, помічника народного депутата України, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 29;

Ружин Зою Володимирівну, 1953 року народження, освіта вища, проживає в с. Дмитрівка Петропавлівського району Дніпропетровської області, голову «Всеукраїнського громадського Об'єднання «Поступ жінок-мироносиць», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 30;

Майстренка Павла Володимировича, 1960 року народження, освіта вища, проживає в м. Сімферополі, голову правління фірми «Я. М. С.» ЛТД, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 31;

Дідуха Володимира Івановича, 1955 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернівцях, директора магазину «Комфорт» ТзОВ «Комфорт», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 36;

Беліченко Ірину Валентинівну, 1967 року народження, освіта вища, проживає в м. Одесі, директора приватного підприємства «Прайд», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 37;

Холода Ореста Васильовича, 1963 року народження, освіта вища, проживає в м. Львові, психолога Управління державної служби охорони у Львівській області, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 39;

Яновського Григорія Івановича, 1952 року народження, освіта вища, проживає в м. Миколаєві, директора Миколаївської філії АТ «Українська фінансова група», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 41;

Кармазіна Олександра Володимировича, 1952 року народження, освіта вища, проживає в м. Харкові, директора Харківської філії АТ «Українська фінансова група», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 42;

Коротенка Сергія Олександровича, 1969 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, директора департаменту особистого страхування «Українська транспортна страхова компанія», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 43;

Ратушненко Ольгу Володимирівну, 1960 року народження, освіта вища, проживає в м. Одесі, директора Одеського обласного комунального підприємства із забезпечення наркотичними засобами, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 46;

Чорнобай Валерію Анатоліївну, 1978 року народження, освіта вища, проживає в м. Дніпропетровську, спеціаліста II категорії Управління праці та соціального захисту населення Ленінського району м. Дніпропетровська, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 47;

Бабича Петра Івановича, 1967 року народження, освіта вища, проживає в м. Бровари, директора ТОВ «Квінта», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 48;

Ноженка Олександра В'ячеславовича, 1974 року народження, освіта вища, проживає в м. Запоріжжі, генерального директора приватного підприємства «Мрія», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 49;

Московчука Анатолія Васильовича, 1948 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернівцях, пенсіонера, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 50;

Мороза Олександра Григоровича, 1963 року народження, освіта вища, проживає в м. Бровари, фінансового директора ТОВ «Квінта», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 59;

Муху Івана Миколайовича, 1951 року народження, освіта вища, проживає в м. Львові, провідного програміста ЗАТ «Львівський лікеро-горілчаний завод», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 61;

Гріора Петра Петровича, 1949 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернівцях, заступника директора Державного архіву Чернівецької області, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 62;

Бровко Регіну Миколаївну, 1974 року народження, освіта вища, проживає в м. Дніпропетровську, безробітну, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 66;

Дулебу Дмитра Івановича, 1952 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернівцях, першого заступника голови Правління ВАТ «Чернівецьке АТП 17701», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 67;

Щербаня Ігоря Борисовича, 1972 року народження, освіта вища, проживає в м. Львові, програміста ЗАТ «Львівський лікеро-горілчаний завод», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 68;

Сербін Лідію Володимирівну, 1951 року народження, освіта вища, проживає в м. Львові, бухгалтера «ТзОВ фірма «Метрополіс», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 74;

Місюру Ігоря Васильовича, 1945 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернівцях, наукового співробітника Чернівецького відділення Інституту проблем матеріалознавства НАН України, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 75;

Іванчишин Софію Іванівну, 1958 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Львові, головного бухгалтера колективного підприємства «Галброк», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 78;

Кравчука Романа Корнеловича, 1947 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернівцях, начальника цеху ВАТ «НВФ «Граніт», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 81;

Тараненка Леоніда Едуардовича, 1961 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Черкасах, викладача теології Християнського інституту навчання та підготовки служителів, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 82;

Копичко Тетяну Володимирівну, 1961 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Кременчук, машиніста насосних агрегатів ВУ ВКГ, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 84;

Денегу Лесю Михайлівну, 1950 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Львові, контролера МКП ВАТ «Львівводоканал», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включену до виборчого списку під № 88;

Храпака Сергія Григоровича, 1962 року народження, освіта вища, проживає в м. Чернівцях, пенсіонера, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 94;

Гончаренка Євгенія Анатолійовича, 1973 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Черкасах, спеціаліста з виготовлення м'яких меблів приватного підприємства «Ковтун», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 95;

Гамана Олександра Васильовича, 1963 року народження, освіта вища, проживає в м. Дніпродзержинськ, директора приватного підприємства «Гаман О. В.», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 96;

Лібохорського Романа Михайловича, 1957 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Чернівцях, комірника Чернівецької філії ВАТ «Поділлявторкольормет», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 97;

Дмітрієнка В'ячеслава Яковича, 1943 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, заступника голови Київської міської організації «Всеукраїнська спілка автомобілістів», члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 101;

Погрібного Миколу Дмитровича, 1954 року народження, освіта вища, проживає в м. Ватутіне Черкаської області, начальника абонентського відділу Звенигородського РЕМ, члена партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн», включеного до виборчого списку під № 102.

2. Видати представнику політичної партії «Всеукраїнське Об'єднання Християн» у Центральній виборчій комісії копію цієї постанови разом із посвідченнями кандидатів у народні депутати України, зазначених у пункті 1 постанови.

3. Цю постанову оприлюднити в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

м. Київ,
30 січня 2002 року.
№ 146.

Енергетика

Кіловати — на розум нації

Сьогодні кожний п'ятий кіловат виробленої в Україні електроенергії безслідно зникає. Це випливає зі статистики, яку оприлюднили в інформаційному агентстві УНІАН представники обленерго Запоріжжя, Львова, Чернігова та Полтави.

У Національної комісії з регулювання електроенергетики (НКРЕ), схоже, інша статистика, проте її члени не бажають ділитися нею з громадськістю. І наражаються на критику з боку енергопостачальних компаній.

На думку генерального директора ВАТ «Полтаваобленерго» Бориса Попова, НКРЕ свідома того, що більш як 75 відсотків, тобто левову частку роздрібного тарифу, який сплачує споживач, становить вартість електроенергії. Розрахункова вартість послуг самих обленерго у роздрібному тарифі становить 18—22 відсотки. У цій частці — ремонтно-експлуатаційні, амортизаційні, фіскальні та інші витрати. А якщо врахувати те, що частина наднормативних витрат (красти ж електроенергію ми не перестали! — *Авт.*), а також безсмертний ПДВ коригують фінансові результати обленерго, то виходить, що вартість послуг на передавання електроенергії ще менша. За підрахунками голови спостережної ради ВАТ «Львівобленерго» Ярослава Шпака —майже 7 відсотків, де 1,5 відсотка — заробітна плата і 4 відсотки — вартість експлуатаційних витрат разом з інвестиційними програмами. Такі фінансові розкладки, на переконання Ярослава Шпака, спричинили нестачу обігових коштів у 40—50 мільйонів гривень на рік. Перед компанією, за його словами, постала серйозна проблема: де взяти гроші — на утримання в належному стані електромереж, заміну застарілих приладів енергообліку тощо.

Що турбує обленерго, має турбувати і країну. Адже фізична зношеність основних фондів і фантастичні крадіжки, які мали місце торік, уже спричинили зростання наднормативних втрат електроенергії до 20 відсотків. Загальні втрати електроенергії у мережах сягнули 28 мільярдів кіловат-годин. Тобто торік енергетика втратила таку кількість електроенергії, яку виробляють ВАТ «Донбасенерго» і «Західенерго» разом узяті. А у грошовому вимірі — більше за ті гроші, що йдуть на фінансування освіти й науки разом, на розум нації.

За цих умов обленерго ставлять запитання руба: чому на відміну від генерувальних компаній другий рік поспіль вони здебільшого працюють збитково? НКРЕ відмовчується, а генерувальним станціям розводитися з цього приводу собі на шкоду. Торік ціна електроенергії на оптовому ринку зросла майже на 9 відсотків. Зрозуміло, що завдячуючи передусім цінам на придбання енергоресурсів, однак рентабельність компанії «Енергоатом», як стверджують представники обленерго, сягнула майже 70 відсотків! До речі, торік за середньої рентабельності генерувальних станцій у більш як 31 відсоток збитковість обленерго становила 7,3.

Енергопостачальні компанії наполягають на запровадженні конкурентних умов на ринку палива для електростанцій, на усуненні цінових перекосів шляхом удосконалення регуляторної політики в енергетиці. І пропонують громадськості подивитися на проблеми вітчизняної енергетики неупереджено.

Доки мовчатиме НКРЕ?

Станіслав ГРИШАЄВ.

Про внесення змін до Закону України «Про захист прав споживачів»

ЗАКОН УКРАЇНИ

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про захист прав споживачів» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 1, ст. 1; 1995 р., № 14, ст. 90, № 23, ст. 182; 1999 р., № 34, ст. 274) такі зміни:

1. У преамбулі:

1) в абзаці сьомому друге речення викласти в такій редакції: «Письмова угода може оформлятися квитанцією, товарним чи касовим чеком, квитком, путівкою, талоном або іншими документами (далі — розрахунковий документ)»;

2) в абзаці дев'ятому слова «або не може бути усунутий щодо цього споживача» замінити словами «і не може бути усунутий»;

3) доповнити абзацами такого змісту:

«безпека товару (роботи, послуги) — відсутність будь-якого ризику для життя, здоров'я, майна споживача і навколишнього природного середовища при звичайних умовах використання, зберігання, транспортування, виконання і утилізації товару (роботи, послуги);

суб'єкти господарської діяльності — підприємства, установи, організації (їх філії, представництва, відділення), незалежно від форми власності, іноземні юридичні особи (їх філії, представництва, відділення), фізичні особи — суб'єкти підприємницької діяльності, що здійснюють господарську діяльність на території України;

термін придатності — термін, установлений виробником товару, протягом якого органолептичні, фізико-хімічні, медико-біологічні та інші показники товару в разі дотримання відповідних умов зберігання повинні відповідати вимогам нормативних документів».

2. Статтю 2 після слів «договором України» доповнити словами «згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України».

3. У статті 3:

1) абзац шостий викласти в такій редакції:

«необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про товари (роботи, послуги), їх кількість, якість, асортимент, а також про їх виробника (виконавця, продавця)»;

2) абзац сьомий після слів «а також» доповнити словами «майнової та моральної (немайнової)».

4. У статті 4:

1) у частині першій слова «Держава забезпечує громадянам захист їх інтересів як споживачів» замінити словами «Держава забезпечує громадянам як споживачам захист їх прав»;

2) частину другу викласти в такій редакції:

«2. Державний захист прав громадян як споживачів здійснюють спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів та його територіальні органи, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи і установи державного санітарно-епідеміологічного нагляду України, інші органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування відповідно до законодавства, а також судові органи».

5. У статті 5:

1) назву викласти в такій редакції:

«Стаття 5. Повноваження спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів та його територіальних органів»;

2) у частині першій:

а) абзац перший викласти в такій редакції:

«Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів та його територіальні органи в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі здійснюють державний контроль за дотриманням законодавства України про захист прав споживачів у центральних і місцевих органах виконавчої влади та суб'єктами господарської діяльності, забезпечують реалізацію державної політики щодо захисту прав споживачів і мають право»;

б) пункт 4 викласти в такій редакції:

«4) одержувати від суб'єктів господарської діяльності, що перевіряються, безплатно копії необхідних нормативних документів та інші відомості, які характеризують якість товарів (робіт, послуг), сировини, матеріалів, комплектуючих виробів, що використовуються для виробництва цих товарів (виконання робіт, надання послуг)»;

в) у пункті 6:

в абзаці третьому слова «не мають сертифіката відповідності» замінити словами «внесені до переліку продукції, що підлягає обов'язковій сертифікації, але не мають сертифіката відповідності (свідоцтва про визнання іноземного сертифіката)»;

доповнити абзацом такого змісту:

«на яких термін придатності не зазначений або зазначений з порушенням вимог нормативних документів, а також товарів, термін придатності яких минув»;

г) абзац другий пункту 7 після слів «не відповідають вимогам» доповнити словами «нормативно-правових актів та»;

д) пункт 8 викласти в такій редакції:

«8) опломбовувати у порядку, передбаченому законодавством, у сфері торгівлі, громадського харчування і послуг виробничі, складські, торговельні та інші приміщення, а також несправні, з невірними показаннями, з пошкодженням повірочним тавром або без нього, чи з таким, термін дії якого закінчився, засоби вимірювальної техніки, за допомогою яких здійснюється обслуговування споживачів, з наступним повідомленням про це територіальних органів спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері стандартизації, метрології та сертифікації»;

3) частину другу викласти в такій редакції:

«Результати перевірок суб'єктів господарської діяльності службовими особами спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів та його територіальних органів оформлюються відповідними актами».

6. У статтях 6—9, абзаці другому частини першої та абзаці другому частини п'ятої статті 16 слово «державні» виключити.

7. Назву статті 10 викласти в такій редакції:

«Стаття 10. Правовий захист службових осіб спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів та його територіальних органів».

8. Доповнити Закон статтею 10[1] такого змісту:

«Стаття 10[1]. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо захисту прав споживачів

Органи місцевого самоврядування з метою захисту прав споживачів мають право створювати при їх виконавчих органах структурні підрозділи з питань захисту прав споживачів, які вправі:

розглядати звернення споживачів, консультувати їх з питань захисту прав споживачів;

аналізувати договори, що укладаються продавцями (виконавцями, виробниками) із споживачами, з метою виявлення умов, які обмежують права споживачів;

при виявленні товарів (робіт, послуг) неналежної якості, фальсифікованих, небезпечних для життя, здоров'я, майна споживачів чи/та навколишнього природного середовища терміново повідомляти про це відповідні територіальні органи у справах захисту прав споживачів, інші органи, що здійснюють контроль і нагляд за якістю і безпекою товарів (робіт, послуг);

у випадках виявлення продажу товарів (виконання робіт, надання послуг), які не супроводжуються доступною, достовірною, необхідною інформацією та відповідними супровідними документами або з простроченими термінами придатності, призупиняти продаж товарів (виконання робіт, надання послуг) до пред'явлення інформації, супровідних документів або припиняти продаж товарів (виконання робіт, надання послуг);

готувати подання до органу, який видав дозвіл на здійснення відповідного виду діяльності, для вирішення питання про призупинення дії цього дозволу чи про дострокове його анулювання у разі систематичного порушення прав споживачів;

подавати до суду позови про захист прав споживачів».

9. Частину першу статті 12 після слів «відповідала вимогам» доповнити словами «нормативно-правових актів та».

10. У статті 13:

1) абзац перший частини першої після слова «законодавством» доповнити словами «або нормативними документами», а слово «його» замінити словом «їх»;

2) у частині другій:

а) в абзаці другому слово «медикаментів» замінити словами «лікарських засобів»;

б) абзац третій викласти в такій редакції:

«Продаж товарів, на яких термін придатності не зазначений або зазначений з порушенням вимог нормативних документів, а також товарів, термін придатності яких минув, забороняється».

11. У статті 14:

1) у тексті статті слова «аналогічний товар» у всіх відмінках замінити словами «товар аналогічної марки (моделі, артикулу, модифікації)» у відповідному відмінку, а слова «іншої моделі» замінити словами «іншої марки (моделі, артикулу, модифікації)»;

2) в абзаці третьому частини другої слово і цифри «статтею 18» замінити словами і цифрами «статтями 18 і 23»;

3) абзац третій частини п'ятої доповнити реченням такого змісту: «Гроші, сплачені за товар, повертаються споживачеві у день розірвання договору, а у разі неможливості повернути гроші у день розірвання договору — в інший термін за домовленістю сторін, але не пізніше ніж протягом 7 днів»;

4) в абзаці другому частини сьомої слова «На вимогу» замінити словами «На письмову вимогу»;

5) в абзацах першому і другому частини дев'ятої слова «квитанція, товарний чи касовий чек або інший письмовий документ» у всіх відмінках замінити словами «розрахунковий документ» у відповідному відмінку, а також доповнити речення словами «з позначкою про дату продажу».

12. У статті 15:

1) частину третю викласти в такій редакції:

«3. У разі виявлення недоліків у виконаній роботі (наданій послузі) споживач має право за своїм вибором вимагати:

безоплатного усунення недоліків у виконаній роботі (наданій послузі);

відповідного зменшення ціни виконаної роботи (наданої послуги);

безоплатного виготовлення іншої речі з такого ж матеріалу і такої ж якості чи повторного виконання роботи;

відшкодування завданих йому збитків з усуненням недоліків виконаної роботи (наданої послуги) своїми силами чи із залученням третьої особи.

Зазначені вимоги підлягають задоволенню у разі виявлення недоліків під час приймання виконаної роботи (наданої послуги) або під час її виконання (надання), а у разі неможливості виявлення недоліків під час приймання виконаної роботи (наданої послуги) — протягом гарантійного чи іншого терміну, встановленого договором, чи протягом шести місяців з дня прийняття виконаної роботи (наданої послуги) у разі відсутності гарантійного чи іншого терміну, встановленого договором»;

2) частину четверту доповнити абзацом такого змісту:

«Зазначені вимоги можуть бути пред'явлені споживачем протягом термінів, передбачених нормативно-правовими актами та нормативними документами, умовами договору, а в разі відсутності таких термінів — протягом 10 років»;

3) частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Якщо виконавець не виконує, прострочує виконання роботи (надання послуги) згідно з договором, він за кожний день (годину, якщо тривалість виконання визначена у годинах) прострочення сплачує споживачеві пеню у розмірі трьох відсотків вартості роботи (послуги), якщо інше не передбачено законодавством. У разі коли вартість роботи (послуги) не визначено, виконавець сплачує споживачеві неустойку в розмірі трьох відсотків загальної вартості замовлення.

Сплата виконавцем неустойки (пені), встановленої в разі невиконання, прострочення виконання або іншого неналежного виконання зобов'язання, не звільняє його від виконання зобов'язання в натурі»;

4) частину шосту доповнити словами «чи внаслідок дії непереборної сили»;

5) частину сьому після слів «недоліки в роботі» доповнити словом «(послузі)»;

6) частину восьму викласти в такій редакції:

«8. Виконавець залежно від характеру і специфіки виконаної роботи (наданої послуги) зобов'язаний видати споживачеві розрахунковий документ, що засвідчує факт виконання роботи (надання послуги)».

13. Статтю 17 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

«5. Виробник (виконавець, продавець) звільняється від відповідальності, якщо доведе, що шкоду заподіяно з вини самого споживача внаслідок порушення ним встановлених правил використання, зберігання чи транспортування товару (роботи, послуги) або дії непереборної сили».

14. У статті 18:

1) абзаци перший — десятий частини першої викласти в такій редакції:

«1. Споживач має право на одержання необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про товари (роботи, послуги), що забезпечує можливість їх свідомого і компетентного вибору. Інформація повинна бути надана споживачеві до придбання ним товару чи замовлення роботи (послуги).

Інформація про товари (роботи, послуги) повинна містити:

назву товару;

зазначення нормативних документів, вимогам яких повинні відповідати вітчизняні товари (роботи, послуги);

дані про основні властивості товарів (робіт, послуг), а щодо продуктів харчування — про склад (включаючи перелік використаної у процесі їх виготовлення сировини, в тому числі харчових добавок), номінальну кількість (масу, об'єм тощо), харчову та енергетичну цінність, умови використання та застереження щодо вживання їх окремими категоріями споживачів, а також іншу інформацію, що поширюється на конкретний продукт;

відомості про вміст шкідливих для здоров'я речовин порівняно з вимогами нормативно-правових актів та нормативних документів і протипоказання щодо застосування;

позначку про застосування генної інженерії під час виготовлення товарів;

дані про ціну (тариф), умови та правила придбання товарів (виконання робіт, надання послуг);

дату виготовлення;

відомості про умови зберігання;

гарантійні зобов'язання виробника (виконавця);

правила та умови ефективного і безпечного використання товарів (робіт, послуг);

термін придатності (служби) товарів (робіт, послуг), відомості про необхідні дії споживача після його закінчення, а також про можливі наслідки в разі невиконання цих дій;

найменування та адресу виробника (виконавця, продавця) і підприємства, яке здійснює його функції щодо прийняття претензій від споживача, а також проводить ремонт і технічне обслуговування»;

2) в абзаці першому частини другої слово «технічній» замінити словом «супровідній» та після слів «іншим способом» доповнити словами «(у доступній наочній формі)»;

3) частину третю виключити;

4) абзац перший частини четвертої викласти в такій редакції:

«4. Якщо надання недоступної, недостовірної, неповної або несвоєчасної інформації про товар (роботу, послугу) та про виробника (виконавця, продавця) спричинило»;

5) частину п'яту доповнити абзацом такого змісту:

«Продавець не звільняється від відповідальності у разі неотримання ним від виробника (імпортера) відповідної інформації про товар».

15. Частину четверту статті 19 викласти в такій редакції:

«4. Споживач має право на перевірку якості, безпеки, комплектності, міри, ваги та ціни товарів (робіт, послуг), що придбаваються (замовляються), демонстрацію безпечного та правильного їх використання. На вимогу споживача продавець (виконавець) у цих випадках зобов'язаний надати йому контрольно-вимірювальні прилади, документи про якість, безпеку, ціну товарів (робіт, послуг).

У разі коли під час гарантійного терміну необхідно визначити причини втрати якості товару (роботи, послуги), продавець (виконавець) зобов'язаний у триденний термін з дня одержання від споживача письмової заяви організувати проведення експертизи товару (роботи, послуги). Експертиза провадиться за рахунок продавця (виконавця). Якщо в результаті експертизи буде доведено, що недоліки виникли після передачі товару (роботи, послуги) споживачеві внаслідок порушення ним встановлених правил використання, зберігання чи транспортування, дій третіх осіб, вимоги споживача не підлягають задоволенню, а споживач зобов'язаний відшкодувати продавцю (виконавцю, підприємству, яке виконує його функції) витрати на проведення експертизи. Споживач, продавець (виконавець) мають право оскаржувати висновки експертизи у судовому порядку».

16. У статті 20:

1) в абзаці третьому частини першої слова «товарний чи касовий чек або інші документи, видані» замінити словами «розрахунковий документ, виданий»;

2) частину другу доповнити абзацом такого змісту:

«При розірванні договору купівлі-продажу розрахунки із споживачем проводяться виходячи з вартості товару на час його купівлі. Гроші, сплачені за товар, повертаються споживачеві у день розірвання договору, а у разі неможливості повернути гроші у день розірвання договору — в інший термін за домовленістю сторін, але не пізніше ніж протягом 7 днів».

17. Текст статті 23 викласти в такій редакції:

«У разі порушення законодавства про захист прав споживачів суб'єкти господарської діяльності сфери торгівлі, громадського харчування і послуг несуть відповідальність за:

відмову споживачу в реалізації його прав, установлених пунктом 1 статті 14 і пунктом 3 статті 15 цього Закону, — у десятикратному розмірі вартості товару, виконаної роботи (наданої послуги) виходячи з цін, що діяли на час придбання товару, замовлення роботи (надання послуги), але не менше двох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

виготовлення або реалізацію товару, виконання роботи, надання послуги, що не відповідає вимогам нормативних документів, — у розмірі 50 відсотків вартості виготовленої або одержаної для реалізації партії товару, виконаної роботи, наданої послуги, але не менше десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а у разі якщо законодавством суб'єкт господарської діяльності звільнений від ведення обов'язкового обліку доходів і витрат, — у розмірі десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

реалізацію товару, виконання роботи, надання послуги, що підлягає обов'язковій сертифікації, але не має сертифіката відповідності (свідоцтва про визнання іноземного сертифіката), — у розмірі 50 відсотків вартості одержаної для реалізації партії товару, виконаної роботи, наданої послуги, але не менше десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а у разі якщо законодавством суб'єкт господарської діяльності звільнений від ведення обов'язкового обліку доходів і витрат, — у розмірі десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

виготовлення, реалізацію товару, виконання роботи, надання послуги, що не відповідає вимогам нормативних документів стосовно безпеки для життя, здоров'я та майна споживачів і навколишнього природного середовища, — у розмірі 300 відсотків вартості виготовленої або одержаної для реалізації партії товару, виконаної роботи, наданої послуги, але не менше двадцяти п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а у разі якщо законодавством суб'єкт господарської діяльності звільнений від ведення обов'язкового обліку доходів і витрат, — у розмірі п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

реалізацію товару, виконання роботи, надання послуги, заборонених для виготовлення та реалізації (виконання, надання) відповідним державним органом, — у розмірі 500 відсотків вартості одержаної для реалізації партії товару, виконаної роботи, наданої послуги, але не менше ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а у разі якщо законодавством суб'єкт господарської діяльності звільнений від ведення обов'язкового обліку доходів і витрат, — у розмірі ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

реалізацію небезпечного товару (отрути, отрутохімікату, вибухо-і вогненебезпечної речовини тощо) без належного попереджувального маркування, а також без інформації про правила і умови безпечного його використання — у розмірі 100 відсотків вартості одержаної для реалізації партії товару, але не менше двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а у разі якщо законодавством суб'єкт господарської діяльності звільнений від ведення обов'язкового обліку доходів і витрат, — у розмірі двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

відсутність необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про товар, роботу, послугу — у розмірі 30 відсотків вартості одержаної для реалізації партії товару, виконаної роботи, наданої послуги, але не менше п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а у разі якщо законодавством суб'єкт господарської діяльності звільнений від ведення обов'язкового обліку доходів і витрат, — у розмірі п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

створення перешкод службовій особі спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів у проведенні перевірки якості товарів, виконуваних (виконаних) робіт, надаваних (наданих) послуг, а також правил торговельного та інших видів обслуговування — у розмірі від 1 до 10 відсотків вартості реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг за минулий календарний місяць, але не менше десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а у разі якщо законодавством суб'єкт господарської діяльності звільнений від ведення обов'язкового обліку доходів і витрат, — у розмірі десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

реалізацію товару, термін придатності якого минув, — у розмірі 200 відсотків вартості залишку одержаної для реалізації партії товару, але не менше п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

порушення умов договору між споживачем і виконавцем про виконання роботи, надання послуги — у розмірі 100 відсотків вартості роботи, послуги. Ті самі дії, вчинені щодо групи споживачів, — у розмірі від 1 до 10 відсотків вартості виконаних робіт, наданих послуг за минулий календарний місяць, але не менше п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Суми штрафів зараховуються до державного бюджету.

Порядок стягнення штрафів визначається Кабінетом Міністрів України.

18. У тексті Закону слова «службова особа державного органу у справах захисту прав споживачів», «господарюючий суб'єкт», «виготівник» у всіх відмінках замінити відповідно словами «службова особа спеціально уповноваженого органу виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів», «суб'єкт господарської діяльності», «виробник» у відповідних відмінках.

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 10 січня 2002 року.
№ 2949-III.

Згідно з Регламентом ВР України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

«Жінки за майбутнє» Всеукраїнське політичне об'єднання

Утворене на Установчому з'їзді 4 березня 2001 року. Зареєстроване Міністерством юстиції України 30 березня 2001 року, свідоцтво № 1606. «Жінки за майбутнє» об'єднують громадян України незалежно від статі, національності, соціального стану та віросповідання навколо ідеї розбудови правової держави, де основною цінністю є **ЛЮДИНА.**

МИ ЙДЕМО В ПОЛІТИКУ ЗАРАДИ КРАЩОГО МАЙБУТНЬОГО НАШИХ ДІТЕЙ І БАТЬКІВ !

(Передвиборна програма)

Політика для нас не боротьба за владу, а інструмент досягнення миру, загального добробуту, громадянської злагоди та стабільності, зміцнення України — нашої держави, нашої спільної сім'ї.

Наша мета — сприяти створенню таких умов життя, коли б кожна людина змогла повноцінно реалізувати себе: створити сім'ю, народити дитину, здобути освіту, мати роботу, гідну заробітну плату, мати можливість допомогти своїм батькам і забезпечити достойне майбутнє дітям.

Наші пріоритети:

ДИТИНА — надія сім'ї, майбутнє України;
ЖІНКА — основа сім'ї, берегиня роду, берегиня держави;
СІМ'Я — найвища соціальна цінність держави;
МОЛОДЬ — всебічно розвинена, патріотично налаштована, інтелектуальна і соціально активна.

Ми за:

- ***Україну*** *— соціальну, демократичну державу, що забезпечує своїм громадянам належний рівень життя;*
- ***суспільство,*** *в якому поважають та підтримують жінку-матір, визнають жінку-професіонала, цінують нарівні з чоловіком її працю;*
- ***країну,*** *де не принижується гідність чоловіків та створюються умови для реалізації прав дітей і молоді;*
- ***рівні права*** *та можливості для жінок і чоловіків;*
- ***спроможність*** *кожної сім'ї народити та виховати бажану кількість дітей;*
- ***доступність*** *для кожної людини та підвищення якості медичних послуг через введення медичного страхування та запровадження медичних програм;*
- ***гарантований соціальний захист*** *ветеранів війни та праці, пенсіонерів, інвалідів;*
- ***підвищення соціального статусу*** *людей поважного віку.*

Наші зусилля зорієнтовані на досягнення поставленої мети

За умови перемоги на виборах, **«Жінки за майбутнє» Всеукраїнське політичне об'єднання** зобов'язується ініціювати подання та брати найактивнішу участь у розробці та прийнятті Верховною Радою України законів, спрямованих перш за все на соціальний захист **ЛЮДИНИ,** зокрема:

- ***проведення*** *соціальних реформ, спрямованих на покращання демографічної ситуації в державі;*
- ***створення системи*** *пільгового кредитування молоді для придбання та облаштування житла, здобуття освіти, оволодіння професією, започаткування своєї справи;*
- ***збереження*** *репродуктивного здоров'я жінок і чоловіків;*
- ***створення умов*** *для зростання дітей здоровими, вихованими, милосердними, освіченими, всебічно розвинутими;*
- ***захист прав кожної дитини*** *— реформування системи опіки дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування, безпритульних та бездоглядних дітей і підлітків; підтримка обдарованих дітей;*
- ***підтримку та заохочення*** *сімей, які беруть на виховання дітей-сиріт;*
- ***належну допомогу*** *сім'ям, що мають дітей-інвалідів, багатодітним та неповним родинам;*
- ***соціальну адаптацію*** *інвалідів, безробітних, одиноких людей;*
- ***заборону пропагування насильства****, агресії, цинізму, розбещеності, жорстокості;*
- ***відродження духовності****, вікових народних традицій, моралі та культури, збереження національно-культурних цінностей, забезпечення спадкоємності поколінь, виховання патріотизму.*

Ми йдемо на вибори тому, що сучасна українська політика потребує більш активної участі у законотворчому процесі жінок — освічених, енергійних, поміркованих, порядних, небайдужих.

Паритет у політиці — це гармонія в суспільстві. Тільки поєднавши зусилля жінок і чоловіків, ми зробимо наше суспільство кращим.

**«ЖІНКИ ЗА МАЙБУТНЄ»
ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ПОЛІТИЧНЕ ОБ'ЄДНАННЯ!**

Прийнято на II з'їзді 12.01.2002 року.

ПОСТАНОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

Про реєстрацію кандидата у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, включеного до виборчого списку від Соціал-демократичної партії України по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року

Постановою Центральної виборчої комісії від 2 лютого 2002 року № 193 відповідно до пункту 2 частини першої статті 47 Закону України «Про вибори народних депутатів України» було відмовлено в реєстрації кандидатом у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі Буздугана Юрія Олексійовича, включеного до виборчого списку кандидатів у народні депутати України від Соціал-демократичної партії України по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року під № 1, з підстав неналежного оформлення необхідних для реєстрації документів: адреса місця проживання якого, зазначена у виборчому списку, не збігається з адресою, зазначеною в його автобіографії.

Представник Соціал-демократичної партії України в Центральній виборчій комісії з правом дорадчого голосу Вострих О. Ю., у присутності якого 2 лютого 2002 року була оголошена зазначена постанова Центральної виборчої комісії, за отриманням її копії в порядку, передбаченому частиною другою статті 47 Закону України «Про вибори народних депутатів України», своєчасно не з'явився.

Відповідно до частини 12 статті 45 зазначеного Закону відмова у реєстрації кандидатів у депутати в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, включених до виборчого списку партії, з підстав невідповідного оформлення поданих партією документів, передбачених частиною першою статті 41 Закону, не виключає повторного подання партією заяви про реєстрацію кандидатів у депутати в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі. Така заява з виправленими відповідно до вимог цього Закону документами має бути подана до Центральної виборчої комісії не пізніше ніж за 55 днів до дня виборів, тобто не пізніше 3 лютого 2002 року. Буздуган Ю. О. повторно заяву з доданими до неї виправленими відповідно до вимог Закону документами в межах встановленого Законом України «Про вибори народних депутатів України» строку до Центральної виборчої комісії не подав. Натомість 7 лютого 2002 року він звернувся до Верховного Суду України зі скаргою на вищезазначену постанову Центральної виборчої комісії від 2 лютого 2002 року № 193 про відмову в реєстрації його кандидатом у народні депутати України.

Верховний Суд України своїм рішенням від 13 лютого 2002 року за скаргою Буздугана Ю. О. постанову Центральної виборчої комісії від 2 лютого 2002 року № 193 в частині відмови у реєстрації Буздугана Ю. О. кандидатом у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі скасував і зобов'язав Центральну виборчу комісію зареєструвати його кандидатом у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі за виборчим списком Соціал-демократичної партії України під № 1.

На виконання вищезазначеного рішення Верховного Суду України, керуючись частиною п'ятою статті 11 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Зареєструвати Буздугана Юрія Олексійовича, 1962 року народження, освіта вища, проживає в м. Києві, голову ради Соціал-демократичної партії України, члена Соціал-демократичної партії України, включеного до виборчого списку під № 1.

2. Видати представнику Соціал-демократичної партії України в Центральній виборчій комісії копію цієї постанови разом із посвідченням кандидата у народні депутати України.

3. Цю постанову оприлюднити в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

**Голова
Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.**

м. Київ.
20 лютого 2002 року.
№ 365.

! У номер

Постанова Центральної виборчої комісії

Про реєстрацію кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, включених до виборного списку виборчого блоку політичних партій «Руський Блок» по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року

Розглянувши повторно подану заяву політичних партій «За Русь єдину», «Русько-український Союз», «Союз», що утворили виборчий блок політичних партій «Руський Блок», про реєстрацію кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі, висунутих 10 січня 2002 року від вищезазначеного виборчого блоку на міжпартійному з'їзді цих партій та включених до виборчого списку кандидатів у народні депутати України виборчого блоку політичних партій «Руський Блок» по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року, а також додані до неї необхідні для реєстрації документи, відповідно до частин перших статей 41, 43, 44, частин першої, сьомої, дев'ятої, дванадцятої статті 45 Закону України «Про вибори народних депутатів України» та керуючись статтею 11 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія *постановляє:*

1. Зареєструвати таких кандидатів у народні депутати України в багатомандатному загальнодержавному виборчому окрузі із включених до виборчого списку кандидатів у народні депутати України виборчого блоку політичних партій «Руський Блок», утвореного політичними партіями «За Русь єдину», «Русько-український Союз» та «Союз», по виборах народних депутатів України 31 березня 2002 року:

Свістунова Олександра Григоровича, 1947 року народження, освіта вища, проживає в м. Львові, голову партії «За Русь єдину», члена партії «За Русь єдину», включеного до виборчого списку під № 1;

Кравченка Володимира Володимировича, 1943 року народження, освіта вища, проживає в м. Львові, директора середньої школи № 45 м. Львова, члена партії «За Русь єдину», включеного до виборчого списку під № 6;

Зірідіса Василя Федоровича, 1958 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Дніпропетровську, приватного підприємця, члена партії «За Русь єдину», включеного до виборчого списку під № 11;

Сергачова Валерія Олександровича, 1954 року народження, освіта вища, проживає в м. Одесі, юриста ВАТ «Одеса комунпроект», члена партії «За Русь єдину», включеного до виборчого списку під № 20;

Провозіна Валерія Володимировича, 1938 року народження, освіта вища, проживає в м. Львові, пенсіонера, члена партії «За Русь єдину», включеного до виборчого списку під № 36;

Полякову Надію Геннадіївну, 1961 року народження, освіта вища, проживає в м. Євпаторія, голову Російської спільності Євпаторії, члена партії «За Русь єдину», включену до виборчого списку під № 38;

Сидєльнікова Валентина Павловича, 1937 року народження, освіта вища, проживає в м. Донецьку, завідувача кафедрою Донецького національного університету, члена партії «За Русь єдину», включеного до виборчого списку під № 57;

Локтіонова Володимира Олексійовича, 1956 року народження, освіта вища, проживає в м. Ялта Автономної Республіки Крим, директора будинку відпочинку «Нива», члена партії «Союз», включеного до виборчого списку під № 63;

Раковського Християна Валер'яновича, 1934 року народження, освіта вища, проживає в м. Харкові, ректора Міжнародного слов'янського університету, члена партії «Русько-Український Союз», включеного до виборчого списку під № 69;

Мельнікова Олексія Олексійовича, 1949 року народження, проживає в м. Алушта, с. Ізобільне Автономної Республіки Крим, представника фонду «Москва-Крим», члена партії «Русько-Український Союз», включеного до виборчого списку під № 72;

Башкатова Миколу Олександровича, 1956 року народження, освіта вища, проживає в м. Луганську, заступника начальника відділу Державного архіву Луганської області, члена партії «За Русь єдину», включеного до виборчого списку під № 74;

Тіпакова Валерія Олександровича, 1962 року народження, освіта вища, проживає в м. Сімферополі, референта виконавчого комітету партії «Союз», члена партії «Союз», включеного до виборчого списку під № 75;

Золотухіна Володимира Дем'яновича, 1959 року народження, освіта вища, проживає в м. Євпаторія, директора малого підприємства «Юг», члена партії «Союз», включеного до виборчого списку під № 83;

Ісупова Володимира Вікторовича, 1948 року народження, освіта вища, проживає в м. Львові, голову Львівської обласної організації партії «За Русь єдину», члена партії «За Русь єдину», включеного до виборчого списку під № 89;

Білаша Бориса Федоровича, 1941 року народження, освіта вища, проживає в м. Донецьку, пенсіонера, члена партії «За Русь єдину», включеного до виборчого списку під № 93;

Лежньова Павла Дмитровича, 1954 року народження, освіта середня спеціальна, проживає в м. Севастополі, пенсіонера, члена партії «За Русь єдину», включеного до виборчого списку під № 94;

Берднікова В'ячеслава Анатолійовича, 1964 року народження, освіта вища, проживає в м. Одесі, наукового співробітника Одеського державного університету, члена партії «Русько-Український Союз», включеного до виборчого списку під № 98;

Рослякова Сергія Миколайовича, 1953 року народження, освіта вища, проживає в м. Миколаєві, директора Миколаївського художнього музею, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 110;

Власова Андрія Олександровича, 1955 року народження, освіта вища, проживає в м. Полтаві, спеціаліста диспетчерської служби Полтавського міськвиконкому, члена партії «За Русь єдину», включеного до виборчого списку під № 112;

Гуторова Олександра Михайловича, 1939 року народження, освіта вища, проживає в м. Харкові, доцента Харківського національного університету, члена партії «Русько-Український Союз», включеного до виборчого списку під № 116;

Дем'янова Павла Миколайовича, 1956 року народження, освіта вища, проживає в м. Донецьку, вчителя середньої школи № 44, безпартійного, включеного до виборчого списку під № 126.

2. Видати представнику виборчого блоку політичних партій «Руський Блок» у Центральній виборчій комісії копію цієї постанови разом із посвідченнями кандидатів у народні депутати України, зазначених у пункті 1 постанови.

3. Цю постанову оприлюднити в газетах «Голос України» та «Урядовий кур'єр».

**Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.**

**м. Київ.
28 січня 2002 року.
№ 116.**

Биті дружини

«Б'є — значить, любить», — навчали жінок у давнину, попереджаючи тим самим кожний їхній намір хоч раз стримати кулак розгніваного чоловіка. Дружина має терпіти, слухатися і догоджати господарю своєму. Таке становище жінки було закріплене двісті, сто років тому, негласно воно існувало за часів комуністів, живемо з цим і сьогодні. Обурюємося, розмовляємо, доводимо і... живемо. Створюється враження, що ця людська психологія просто незнищенна. Нічого іншого й на думку не спадає, тим більше що нинішня система кримінального судочинства, на жаль, не вважає домашнє насильство серйозним злочином.

Міф про шахтарські родини

Є такий міф, ніби найбільше від своїх чоловіків потерпають дружини шахтарів. Побудований він на тому, що зроду віку гірняцькі дружини не працювали, а вели домашнє господарство, виховували дітей і догоджали чоловікам, які багато працювали й багато отримували. Вважалося, що жінка жила на повному утриманні чоловіка і, оскільки залежала від нього матеріально, мусила його слухатися, служити і терпіти всілякі образи, навіть якщо вони часом набували потворних форм. Довести або спростувати таке твердження ніхто не береться. Статистики такої нема й ніколи не було, серйозних соціологічних досліджень проблеми домашнього насильства у шахтарському регіоні ніхто не проводив, міліція поки що не готова до такої роботи і від пропонованих їй повноважень відмовляється, а правозахисні жіночі організації, створені уже в багатьох місцях, можуть навести лише приблизну кількість випадків, з якими їм доводиться стикатися. Але і це вже дещо. Принаймні сама поява правозахисних організацій, котрі почали вивчати причини насильства в сім'ї, можна розглядати як прагнення заглибитися в проблему і бажання викоренити це соціальне зло.

Фахівці луганського соціально-просвітницького центру «Жінки Донбасу» міф про битих шахтарських жінок не підтримують. Дружин однаково б'ють і в шахтарському Стаханові, і в сільській Білянці, і у французькій столиці, кажуть вони. Річ не в місцевості, не в географії, а у вадах, з якими живе людина. Одна з таких вад — зловживання алкоголем. За статистичними даними, причиною розлучень в Україні у 80 відсотках випадків стає саме алкоголь. А от кількість актів сімейного насильства у цьому зв'язку, на жаль, не зафіксовано.

Говорячи нині про домашнє насильство, маємо на увазі побиття дружин. Першими свідками підсумків сімейних розборок стають працівники міліції і лікарі «швидкої допомоги». Обліку саме таких потерпілих медики не ведуть, але кваліфікувати найчастіші травми в результаті з'ясування стосунків подружжя можуть. Це струс мозку, пошкодження черевної порожнини і переломи кінцівок. За словами медиків, травми трапляються дуже серйозні, одного разу жінка потрапила безпосередньо в реанімацію. За українським законодавством такі травми визначаються як важкі тілесні ушкодження. Але посадити насильника за заподіяне вдається не завжди. Зазвичай самі жінки заперечують проти ініціативи правоохоронців покарати «героя»-чоловіка. Як сказала одна немолода луганчанка, котру чоловік потроху б'є от уже 25 років: Бог терпів і нам велів... І терпить. Правоохоронці змогли розповісти лише про один випадок, коли насильника було покарано.

Страх і насильство

Приблизно рік тому до міліції звернулася 21-річна дівчина і поскаржилася, що хлопець, з яким вона живе, дуже жорстоко з нею поводиться. Те, що розповіла Світлана, було справді жахливо. Коли у хлопця не було настрою або щось його розгнівило, він бив свою кохану молотком, палив сигаретами і кожну таку екзекуцію супроводжував погрозами вбити. Дівчина була така налякана, що терпіла всі знущання майже півроку і лише потім послухалася поради і звернулася до міліції. Суд засудив хлопця до восьми років позбавлення волі.

До речі, багато хто з жінок навіть не висуває звинувачення у своїх справах. По-перше, тому, що процес приватного звинувачення забирає багато часу і потребує неабияких затрат. По-друге, рішення суду не захищає жінок такою мірою, як вони хотіли б. У крайньому разі кривдникові доведеться сплатити штраф, але від цього якоюсь мірою постраждає вся сім'я. (Під час підготовки публікації так і не вдалося з'ясувати, скількох чоловіків було виселено з квартири за те, що вони погано ставилися до своїх дружин.) І, по-третє, багато хто побоюється помсти чоловіків, добре знаючи міру їх агресивності й жорстокості.

Причину такої жіночої слабохарактерності, котру виявляють потерпілі, коли йдеться про покарання їхніх кривдників, керівник луганського центру «Жінки Донбасу» Лілія Ковешникова пояснює передусім економічними негараздами. Скажімо, куди може піти дружина від свого чоловіка-бешкетника, якщо вона не має власного житла? І навіть якщо можна найняти, де знайти кошти, щоб його оплатити? А діти ж як? От жінки й мусять вдаватися до третього варіанта — терпіння і прощення. Лілія Ковешникова навела ще один приклад.

Нещодавно до їхнього центру по допомогу звернулася студентка одного з луганських вузів. Дівчина скаржилася на рідного батька. За її словами, то був просто якийсь нелюд. У сім'ї існувало два табори — чоловічий і жіночий. Батько-шахтар визнавав лише сина, а дочку не любив і жодної матеріальної допомоги їй не надавав. Мало того, морально гнітив, а подеколи вдавався й до фізичного насильства. Потерпала від того й дружина, захищаючи дитину. І хоча дівчині виповнилося 24 роки, вона потребувала підтримки батька, бо оплатити навчання у вузі сама мати була неспроможна. У цьому разі найрозумніше було б покинути такого батька і мешкати економічно незалежно. Та ані дівчина, ані її мати до такого варіанта не були готові. Звертатися по допомогу до міліції також остерігалися, знаючи лютий характер глави сім'ї. Так і живуть жінки в антагонізмі, страждаючи від власної безпорадності й приниження.

Терплячим допомогти неможливо

Інші дружини терплять жорстоке ставлення лише тому, що вважають його частиною власного життя. Таким жінкам допомогти неможливо. Відомий такий випадок. Один високий посадовець уславився тим, що відкрито жив зі своєю коханкою, а коли повертався додому, бив дружину так, що вона не могла з'явитися на роботі, стидаючись синців і саден. Та з чоловіком не розлучалася. Після чергового побиття він зазвичай дарував їй дорогі презенти — шубу, золоті прикраси, розкішні вбрання, виховуючи жінку в тому дусі, що вона має сприймати його таким, який він є. Дружина терпить ці знущання. Каже, що робить це заради дитини. Втім, якби вона навіть звернулася до міліції, її нелюд-чоловік, по суті, залишився б непокараним. У разі домашнього насильства обвинувачі не виносять серйозних вироків, бо вважають їх приватними справами, обвинувачення з яких повинні бути м'якші, аніж у випадках порушення громадського порядку. Отже, якщо людина поцупила у пасажира в міському транспорті три чи п'ять гривень, вона може отримати до трьох років ув'язнення, а якщо чоловік систематично мало не до смерті б'є свою дружину, то матиме м'якше покарання. Скажімо, оштрафують на 50 гривень. Як пояснив один обвинувач, суд вважає насильство стосовно незнайомого важчим злочином і терпиміше ставиться до випадків побутових сварок.

Простого пояснення домашнього насильства, мабуть, не існує. Під час обговорення проблеми битих дружин довелося почути безліч різних думок і від чоловіків, і від жінок. Одні схильні вважати його наслідком економічної нестабільності в суспільстві, другі розглядають це явище крізь призму сильних патріархальних традицій, за якими чоловік — хазяїн і може чинити, як йому заманеться. Є думка, що найчастіше б'ють дружин бідні, неосвічені люди, що належать до найнижчих соціально-економічних прошарків населення. Що домашнє насильство спричинене новими соціально-економічними умовами, швидкими темпами сучасного життя і численними стресами, яких зазнають люди. Психіка одних це витримує, в других вона змінюється на гірше. Але як боротися з тим лихом, не знає ніхто.

«Жінки Донбасу» — за «блакитні картки»

Просвітницьку роботу в цьому напрямі по Луганській області взяв на себе центр «Жінки Донбасу», орієнтуючись на досвід поляків. Проблему битих дружин, домашнього насильства у Польщі розв'язують за допомогою так званих «блакитних карток». На кожного чоловіка-бешкетника поліція заводить спеціальну картку, де фіксує всі його «подвиги». Коли жінці уривається терпець і вона зважується звернутися по допомогу до правоохоронних органів, варто витягти цю картку — і картина як на долоні. Дружині нічого не треба доводити. Така форма запобігання насильству в сім'ї, кажуть, дуже ефективна, тому керівник центру Лілія Ковешникова доводить потребу проведення такого експерименту і в Луганську. До речі, в деяких областях України польський досвід уже запроваджений і дає непогані результати. На Луганщині, де проблема домашнього насильства стоїть украй гостро, правоохоронці все ще не виявляють ініціативи. Цю пасивність можна пояснити недосконалістю законодавства, що зв'язує руки, браком коштів, матеріальної бази тощо. У Дніпропетровську, Львові й Житомирі міліція працює у тому самому правовому полі, однак тут знайшли можливість створити умови для запровадження «блакитних карток».

Заради справедливості зазначимо, що сам лише досвід роботи польських колег проблеми битих дружин не розв'язує. Домашнє насильство — вельми поширене явище в Україні, тож до нього слід вживати державні заходи.

У грудні минулого року Президент Леонід Кучма підписав Закон «Про запобігання насильству в сім'ї». Таким чином, визнано, що домашнє насильство постійно і значною мірою виснажує економіку країни і негативно позначається на соціальному здоров'ї нації. Якщо це справді так, треба сподіватися, що відтепер питання запобігання домашньому насильству в нашій країні вважатиметься пріоритетним.

Алла АНТИПОВА.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

«Гроші остарбайтерів дістаються мафії»

(Початок на 1-й стор.).

— Пане Крузе, у своїй статті ви називаєте часом неймовірні факти, в які важко повірити...

— Але я в них особисто переконався. На жаль, я не маю права називати імен людей, які повідомили їх мені, але самі факти назвати можу. Наприклад, одна із колишніх примусових працівниць із Сімферополя показала мені повідомлення з банку, що фірма «Сіменс» переказала їй 10 тисяч марок 2 жовтня минулого року. Але банк запропонував їй з'явитися по гроші лише 31 жовтня, тобто він користувався ними ще протягом місяця. Але коли одержувачка прийшла за ними, то почула, що їй виплатять лише половину зазначеної суми, оскільки «Сіменс»... відкликав 5 тисяч назад. Хоча жодного документа, який свідчив би про це, їй не показали.

Та й сам процес отримання грошей у банку для остарбайтерів пов'язаний з чималими проблемами. Почнемо з того, що багато старих людей і гадки не мають, що таке банк узагалі. Вони мають підписувати папери, в яких мало розуміють, відкривати рахунок для отримання гуманітарної допомоги, за що з них теж беруть гроші. А під час зняття грошей з них стягують ще й податки.

Деякі з колишніх примусових працівників, не знаючи, як їм спілкуватися з банками, вдаються до послуг українських адвокатів і потрапляють у пастку. Так, вони допомагають своїм клієнтам отримати компенсацію або навіть розшукати в німецьких архівах їхні документи, але беруть за послугу 20 — 50% від належних остарбайтерам грошей. Знаходяться й інші помічники, наприклад, співробітники банків, котрі допомагають, але вимагають комісійних — половину отримуваної остарбайтерами суми. Я розумію, що кожна робота чи послуга має свою ціну, але несправедливо, що компенсації, яких насилу вдалося добитися, не отримують ті, кому вони належать. Більша частина їх осідає в каналах, які неможливо контролювати. Так не повинно бути.

— Але ви також допомогли 49 остарбайтерам отримати по 10 тисяч марок, виплачених їм німецькою фірмою «Мерк». Ви ж не працювали безплатно?

— Ні, звичайно. Але я не брав грошей з цих бідних людей. Комісійні мені виплатила фірма «Мерк», а остарбайтери отримали свої гроші без будь-яких податків і вирахувань. А в Україні в цих людях багато хто раптом побачив джерело фінансування власних потреб. Приміром, український фонд намагається нехтувати тим фактом, що це — гуманітарна допомога від фірми «Мерк» і вона жодним чином не впливає на виплату компенсацій від німецького фонду через партнерську організацію у Києві. Те саме стосується й гуманітарної допомоги від «Сіменса» та «Фольксвагена». З'ясувалося, що, наприклад, у Криму деякі адресати одержали від «Фольксвагена» по 10 тисяч марок, а деякі — лише по 5 тисяч.

Але проблеми є не тільки з української сторони. Не менш неприємна історія, наприклад, із грошима, які магістрат Франкфурта-на-Майні пообіцяв виплатити колишнім примусовим працівникам, які тут працювали під час війни.

— Так, магістрат вирішив виплатити по 2 тисячі марок екстреної допомоги...

— Вона вже давно не екстрена, бо рішення прийнято ще в жовтні 2000 року, але магістрат досі не міг знайти спосіб, як передати гроші остарбайтерам. Спочатку хотіли передати їх «з рук у руки», але український закон забороняє це робити. Магістрат довго не міг домовитися з українським фондом про спосіб передавання цих грошей отримувачам. Досі з 5 тисяч осіб, які відгукнулися, гроші отримали лише 80 заявників, здебільшого це громадяни Польщі та Чехії. З ними, як повідомили мені в магістраті, не виникло жодних проблем. Але гроші українським остарбайтерам все-таки обіцяно, і магістрат вирішив виплатити їх через український фонд, а це означає, що до конкретних адресатів вони потраплять не скоро або їх отримають не всі, кому призначено.

— Чому?

— Я переконався, що український фонд усі гроші, отримувані у такий спосіб, відправляє до «загального котла» і далі виплачує їх у загальному порядку, незалежно від того, адресні вони чи ні. Крім того, Франкфурт-на-Майні перказує своїм працівникам по 2 тисячі марок незалежно від виплат німецького фонду. Тобто колишній остарбайтер, отримавши ці дві тисячі, має право також на компенсацію від німецького фонду. Але український фонд не враховує цього.

Є ще одна небезпека: Франкфурт призначає свою допомогу всім, незалежно від того, де людина працювала — на підприємстві чи в сім'ї. А за законом про фонд, ті, хто працював у сім'ях, не мають права на компенсацію. Тому навряд чи ця категорія працівників отримає гроші із «загального котла» українського фонду. Найцікавіше, що в цих людей ніхто не питає, чи дозволяють вони фонду користуватися їхніми грошима протягом одного-двох місяців? Хоча це і є порушення прав людини.

— Чому магістрат Франкфурта-на-Майні таке допустив?

— По-перше, в них немає досвіду спілкування з Україною. Вони вірять, що коли гроші переказано партнерській організації, то адресати їх отримають. По-друге, передавши гроші до фонду, вони позбуваються проблем.

— Який вихід із цієї ситуації?

— Я пропоную всім, хто працював у Франкфурті-на-Майні і вже писав у магістрат, написати листи на мою адресу, і я візьмуся вести цю справу. Особливо хочу наголосити, що заявники не повинні платити гроші за послуги. До речі, німецька католицька та євангелістська церкви також вирішили зробити виплати колишнім примусовим працівникам, котрі були зайняті в їх господарстві: в угіддях, монастирях, на цвинтарях. Вони розшукують усіх, хто працював у церковній сфері. Листи із зазначенням місця роботи та місцевості також слід надсилати на мою адресу:

Peter-Jochen Kruse
Albert-Schweitzer-Strase 9
63477 Maintal-Dornigheim
Deutschland

— Пане Крузе, у вас добрі стосунки з українським фондом і ви не з чуток знаєте про його роботу. Як ви вважаєте, чому так повільно йдуть виплати, а багато остарбайтерів ще навіть не мають підтвердних документів про роботу в Німеччині? Адже в Польщі та Чехії ці питання вирішили дуже швидко...

— У Польщі та Чехії створено комп'ютерний банк даних на всіх колишніх примусових працівників, тому їхні документи опрацьовують швидко. Я був в українському фонді, і мене вразило те, що там працюють печерним методом: сотні тек з неопрацьованими документами лежать купами, і мені важко уявити, коли їх буде опрацьовано. Як узагалі з ними можна розібратися в такому хаосі? Це одна причина. А друга всім добре відома: що довше лежать гроші в банку, то більше на них набігає відсотків. А чому б не добавити їх остарбайтерам, а не давати фонду шикувати?

Проте є ще одна проблема, в якій фондові можна поспівчувати: він не може самостійно вирішувати питання спадщини. Наприклад, німецький закон про фонд зазначає, що право успадкувати компенсацію мають лише чоловік, дружина, діти або онуки. І спадщина ця зменшується відповідно до порядку перелічених родичів. Але в багатьох старих людей немає родичів, і їх доглядають чужі люди, яким вони бажають заповісти це право, але до них гроші дійдуть в останню чергу. Виходить, якщо в остарбайтера є діти, які не доглядають його, то вони все одно в разі його смерті отримають виплату у спадок. Я вважаю, що це несправедливо.

— Як ви гадаєте, чому так важко все-таки шукати підтвердні документи в німецьких архівах?

— Багато часу минуло відтоді. Але я й не вважаю, що слід людини в Німеччині навіть у ті роки, а можливо, особливо в ті роки, міг загубитися зовсім. Реєстрація остарбайтерів дублювалася по кілька разів у різних відомствах, отож якщо людина справді перебувала на той час у Німеччині, то підтвердження все одно знайдеться. Проте є й інші випадки, коли заявки подають люди, котрі не працювали в Німеччині. Я, наприклад, довго намагався встановити, чи працював, скажімо, якийсь Н. у Дармштадті, на чому він наполягає. В жодному архіві жодного відомства, а їх там було п'ять, його імені не виявилося. Зрештою, я попросив його описати, де він усе-таки працював. Він написав, що в пожежній службі підприємства. З'ясувалося, що це підприємство не мало такої служби. Тому є ще й така проблема.

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

В українському фонді вразило те, що там працюють печерним методом

Актуально

«Нас почули в Німеччині»

— Я щойно повернувся з ФРН, хочу розповісти про поїздку, про те, що нас почули, — схвильовано і радісно повідомив по телефону Володимир Литвинов. Він — голова Міжнародного руху колишніх малолітніх в'язнів фашизму.

На другий день Володимир Васильович був у редакції, і ось що розповів:

— Наш відкритий лист «Не принижуйте нас своїми виплатами!» («Голос України» від 15 січня ц. р. — Я. Г.) дійшов до широкої громадськості ФРН.

Одразу після його публікації Посол ФРН в Україні Дітмар Штюдеманн завітав до віце-прем'єр-міністра України Володимира Семиноженка. Пан Посол розповів, як цей лист став надбанням широкої громадськості Німеччини.

Володимира Литвинова і ще кількох осіб, які підписали листа, з Росії, Латвії запросили керівники фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє». Їх прийняли голова спостережної ради фонду доктор Міхаель Янсен та генеральний секретар фонду Гюнтер Заатгоф. Вони повідомили: у фонді зрозуміли тривоги і почуття громадських організацій колишніх жертв нацистських переслідувань і готові до діалогу. Керівники німецького фонду розпочали консультації зі своїми парламентаріями: про внесення змін і доповнень до Закону ФРН «Про заснування фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» і, зокрема, — збільшення коштів фонду для додаткових виплат.

Потім гості зустрілися з великою групою представників антифашистських, в'язнівських, політичних і наукових громадських організацій. Відкритий лист багато в чому був несподіванкою для них. Німці казали: «Ми вважали, що наш уряд, парламент все зробили для того, щоб спокутувати провину Німеччини за заподіяне зло в роки війни. Бо вважали, що винні Україна, інші країни, куди надходять кошти для компенсаційних виплат, що вони зволікають з виплатами. А тепер зрозуміли: відкритий лист — закономірна і справедлива реакція-образа».

Німецька громадська організація захисту колишніх примусових працівників, яку представляла Марен Гронснест, нині збирає підписи для проведення виправдувальної акції біля приміщення фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє». Тобто в Німеччині розпочалася практична громадська дія на підтримку організацій колишніх жертв нацизму — громадян країн СНД та Балтії.

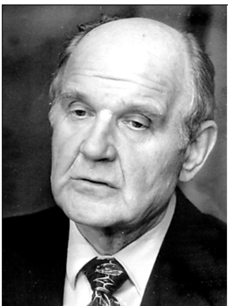
А цими днями в Україні побувала група німецьких тележурналістів, які збирали підтвердження викладеного у відкритому листі безпосередньо у тих, хто позбавлений законом ФРН права на отримання виплат — разової допомоги.

— Ми віримо, — запевнив на прощання Володимир Литвинов, — що спільними зусиллями і діями досягнемо свого. Тільки нам дуже потрібна допомога і підтримка Верховної Ради — її лист до парламентаріїв Німеччини.

Розповідь Володимира ЛИТВИНОВА записав Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Більшість студентів вчитиметься безплатно

У комітетах Верховної Ради

За поданням Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти парламент прийняв 27 законопроектів. З них поки що шість документів Президент не підписав. За чотири роки комітет провів 136 засідань, на яких народні депутати обговорили майже 400 питань, у тому числі 213 — стосовно контролю за виконанням законів та постанов. Оскільки сьогодні в Україні освітяни чи не найнезахищеніша категорія працівників, до комітету протягом цих років зверталася велика кількість працівників освіти. Що робив комітет для поліпшення соціального захисту наших педагогів? З таким запитанням кореспондент «Голосу України» звернулася до голови парламентського комітету Ігоря ЮХНОВСЬКОГО:

— Немає сумніву, що українські вчителі та науковці перебувають у складному становищі. Сьогодні зарплати освітян значно менші за ті, що отримують у промисловості. На підприємствах середня заробітна плата становить 443 гривні, а педагоги отримують майже вдвічі менше. Під час підготовки бюджету на 2001 рік комітет з великими зусиллями домігся додаткових 400 мільйонів гривень для того, щоб підвищити ставки педагогів на 15 відсотків у квітні та вересні минулого року. Столичні педагоги вчасно отримали і отримують підвищені зарплати. На жаль, не в усіх регіонах України місцева влада поставилася до цього відповідально. Також була передбачена 50-відсоткова доплата за стаж та 40 відсотків — на оздоровлення.

З 1 січня 2002 року за розпорядженням Кабміну було підвищено зарплати бюджетникам. Але воно не поширювалося на освітян, бо, їм, мовляв, вже збільшили платню у вересні минулого року. Комітет зміг знайти у Державному бюджеті на 2002 рік 466 мільйонів гривень додаткових коштів, які підуть виключно на підвищення ставок освітян. Ми провели низку переговорів з Мінфіном та Міносвіти і домовилися, що з травня нинішнього року зарплати педагогічним та науково-педагогічним працівникам збільшаться на 15 відсотків за збереження 50-відсоткових доплат за стаж. Утім, це за умов, якщо заплановані надходження у Державний бюджет будуть вчасними. Бо в іншому випадку лише накопичуватимуться борги із виплат учительських зарплат та відпускних.

Тобто якщо у 2000 році викладачі отримували 131 гривню, а молоді спеціалісти навіть 118 гривень, у 2001 році їх зарплати зросли до 191 гривні, а в цьому році мають збільшитися до 223 гривень. Думаю, це залучатиме більше молодих викладачів до роботи у школах. Загалом кожного року бюджетні видатки на освіту збільшувалися на кілька мільярдів. Однак і життя дорожчає, зростають показники інфляції.

— Чим порадуєте вітчизняних науковців?

— Певні зрушення щодо соціального захисту цієї категорії працівників були у законі про наукову та науково-технічну діяльність, який встановлював пенсію для науковців із 25-річним стажем у розмірі 80 відсотків від зарплати. Працівникам недержавних установ додаток до пенсії виплачувався за рахунок коштів організації, де вони працювали. Але такий механізм не діяв, і багато пенсіонерів зверталося до суду. Тому комітет підготував зміни до цього закону, за якими пенсія та її додаток виплачується науковим працівникам державних та недержавних установ виключно з Державного бюджету. Закон передбачає, що до наукового стажу зараховується навчання в аспірантурі та докторантурі, незалежно від її форми.

— Робота комітету над збільшенням видатків на освіту дуже важлива, але які ще визначальні закони підготував профільний комітет?

Загалом усі закони, які Верховна Рада прийняла за поданням нашого комітету, можна поділити на чотири групи. По-перше, це документи, що регулюють питання освіти в Україні. З 1991 року діє базовий закон про освіту, написаний «з чистого листа». Було прийнято закони про дошкільну освіту, про середню освіту. Наприкінці восьмої сесії народні депутати схвалили закон про вищу освіту. Ці документи є найважливішим досягненням комітету. По-друге — парламент підтримав закони про наукову діяльність. Третя група документів торкалася інноваційної діяльності в Україні. Найважливіший з них — закон про авторські та суміжні права, який гарантував збереження цих прав на наукові та культурні пріоритети українським науковцям та діячам культури. За ними закріплюється право власності та компенсації за використання їхніх творів. Четверта група законів забезпечувала створення особливих умов для інноваційної діяльності в країні. Було затверджено п'ять технологічних парків.

— Нині в Україні є певні проблеми, пов'язані із забезпеченням у вузах місць для студентів за державний кошт. Як законодавчо унормовано співвідношення кількості студентів, які вчаться за рахунок бюджету та за власну плату?

— Вища освіта домінує, бо визначає майбутнє держави. Тому не варто говорити про важливість закону про вищу освіту. Цей документ не лише визначає права студентів вищої школи, а й регулює фінансову та господарську діяльність вищих навчальних закладів. У документі чітко виписано, яка має бути їх структура та викладацький склад, щоб одержати ліцензію та акредитацію. Саме у цьому законі сказано, що у вузах повинні здобувати знання не менше 51 відсотка студентів за державним замовленням. Платники мають обов'язково підписати договір з вищим навчальним закладом. За законом плата за навчання визначається з першого курсу і не може змінюватися протягом п'яти років. Студенти можуть її вносити посеместрово чи відразу за п'ять років. Крім того, законом передбачені певні пільги під час вступу до сільськогосподарських вузів, для чорнобильців. Планується поступове збільшення кількості студентів, які вчаться за держзамовленням, поетапно до 2005 року. Законом гарантується студентське самоврядування, що може визначати навчальний процес.

Важливо те, що закон визнає вищі навчальні заклади неприбутковими організаціями, тому кошти, отримані закладом як плата за навчання чи підвищення кваліфікації, не оподатковуватимуться і не вилучатимуться у Державний чи місцеві бюджети. У такий спосіб нормалізується їх господарська діяльність, але водночас більше половини студентів вчитиметься безкоштовно.

Записала Юлія ШЕЙКО.

Думки з приводу

Іван ЧИЖ,
заступник начальника управління освіти і науки Чернігівської облдержадміністрації:

— У Чернігівській області минулого року відбулося поетапне підвищення заробітної плати вчителів. Весною вона зросла на 20 відсотків, а з 1 вересня — ще на 15. До того ж другого разу це питання ми розв'язали на місці, випереджаючи відповідні наміри Києва, Верховної Ради. Міністр освіти і науки Василь Кремінь навіть надіслав голові облдержадміністрації Миколі Бутку подяку за те, що в області вишукали бюджетні можливості для істотного підвищення оплати праці педагогів.

У педагогічних колективах позитивно сприйняли таку ініціативу. Нині на Чернігівщині немає жодної школи, вчителі якої мали б заборгованість у зарплаті.

Зрозуміло, підвищення зарплати, регулярність її виплати — важливе досягнення на сьогодні. Однак педагоги сподіваються, що рівень їхнього заробітку зростатиме і в наступні місяці. Адже поки що на виробництві він на порядок вищий.

Записав Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Федералізм чи соборність

Точка зору

Зацікавленість частини українських політиків роботою Ради Федерації Росії за місяць до парламентських виборів в Україні свідчить, що у нас «довго і ретельно» думають над тим, потрібний чи не потрібний країні двопалатний парламент, якими мають бути його функції і як він повинен формуватися.

Крім того, це означає ще одне — ці політичні сили «міцно думають» над тим, якою бути Україні в майбутньому і як забезпечити спадкоємність політичних процесів у ній. Включаючи і статус владних органів. Це відверто кореспондується з «завданням», яке постане перед майбутнім парламентом: імплементація результатів всеукраїнського референдуму 16 квітня 2000 року. Як відомо, депутати нинішнього парламенту імплементацію результатів «всенародного волевиявлення» у тендітно збалансоване «тіло» Конституції провалили. До того ж разом з пропозицією про скорочення чисельності депутатського корпусу з 450 до 300 осіб питання про створення двопалатного парламенту замість однопалатної Верховної Ради спричинило найбільше нарікань і скепсису.

Нині це питання порушують знову, а отже, актуалізуються і причини, за якими народні обранці дозволили собі не погодитися з волею цього самого народу.

Парламент не погодився

Найперша з причин — суто суб'єктивна і прикладна — полягає у тому, що парламентарії побачили в імплементації спробу раз і назавжди перерозподілити повноваження між парламентом та виконавчою владою на користь останньої. Так само, як і назавжди законсервувати слабкий і такий, що легко піддається управлінню, парламент, яким можна було б маніпулювати, використовуючи суперечності між двома його новими палатами. Крім того, ніхто в країні не знав принципів формування та функцій другої палати, котра отримала умовну назву «Сенат», або «Палата регіонів».

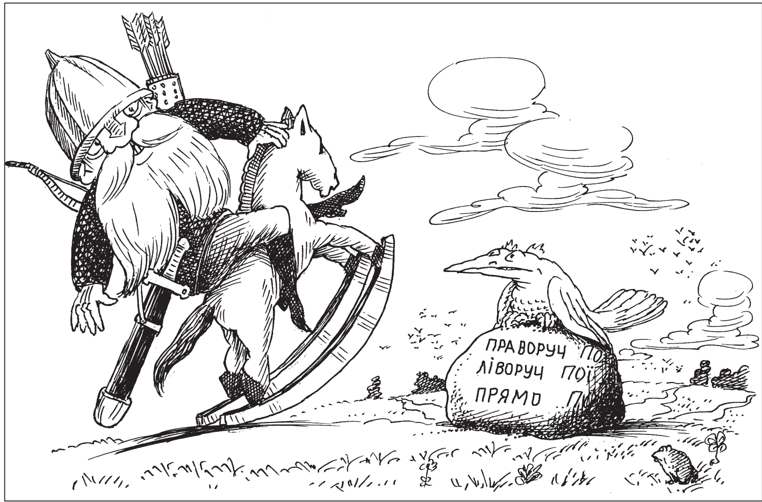
> *Сам Президент Леонід Кучма висловився за те, щоб членів верхньої палати обирали в регіонах так само, як і депутатів Ради.*

Однак нинішня пильна увага саме до так званого призначенського підходу щодо формування РФ Росії (не обрані губернатори та глави місцевих представницьких органів, а їх призначенці) дещо відкриває плани щодо ролі другої палати зокрема і парламенту загалом.

Цілком можливо, що в новій Верховній Раді сформується більшість, яка імплементує результати референдуму, змінивши Конституцію, а потім і забезпечить у вигляді верхньої палати надійну противагу різним там опозиціонерам із нижньої. А оскільки планована, що сила, яка сформує більшість, буде пануючою не лише у центрі, а й у регіонах, які призначають майбутніх «сенаторів» за російським зразком, то цілком ймовірно, що майбутня влада в Україні буде жорстко централізованою і сконцентрованою у руках представників виконавчої влади та їхніх політичних прихильників. І, отже, тепер залишилося лише знайти цих прихильників та втілити в життя задумане.

Але саме з цим і постає найбільша проблема, бо на світло виринає друга — політико-адміністративна — причина, через яку провалилася «імплементація-1».

Відновлюється стара суперечка між прихильниками федеративного та унітарного (за українською термінологією — «соборного») строю країни.

Для України це справді аж ніяк не порожнє питання. Після проголошення незалежності українські політики зі здивуванням виявили і змушені були констатувати факт наявності величезних відмінностей у «новонародженого дитяти». Україна була дуже виразно дезінтегрована в усіх відношеннях. Регіональному (Схід—Захід, Галичина—Донбас), економічному (промисловий південний схід та аграрний північний захід), політичному (понад 130 партій найрізноманітнішої орієнтації), культурно-духовному (різні традиції і життєвий устрій) мовному (державна мова — українська, а більшість населення розмовляє російською), національному (мешкає понад 100 національностей, і близько 12 мільйонів етнічних росіян), релігійному (навіть православ'я розколоте на три конфесії, що ворогують між собою), тощо. Плюс до цього не було й немає досі якоїсь виразної загальнодержавної об'єднавчої ідеї, яка була б прийнятна і в Донецькій області чи в Криму, і на Львівщині.

(Закінчення на 11-й стор.).

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Цілком можливо, що в новій Верховній Раді сформується більшість, яка імплементує результати референдуму

«Психологію змінити важче, ніж відшліфувати юридичну техніку»

Новий кодекс

З 1 вересня 2001 року всі ми — і юристи і, пересічні громадяни — живемо за новим Кримінальним кодексом. Випробуваний практикою і суворою дійсністю протягом 40 останніх років радянський кримінальний кодекс благополучно почив. Новий кодекс, за твердженням фахівців, демократичніший. Та хоча і порадував своєю появою, але поставив усіх у досить непросту ситуацію: як користуватися ним, як застосовувати ті чи ті норми на практиці? Як розібратися в окремих, найболючіших проблемах нового кримінального законодавства? Про це розповідає кандидат юридичних наук народний депутат України Василь ОНОПЕНКО.

— Василю Васильовичу, більшість фахівців називають новий Кримінальний кодекс якісно іншим рівнем національного законодавства. Як безпосередній учасник його підготовки, яку оцінку ви дасте цьому дітищу?

— Дивлячись за якою шкалою: п'ятибальною чи дванадцятибальною. Дітище, до речі, колективне. Над 447 статтями кодексу працювали кращі криміналісти країни, вчені й практики, народні депутати. Та багато й моїх пропозицій враховано в цьому законодавчому акті. Щодо оцінок, то, напевне, краще за всіх їх дасть час. Але можу впевнено сказати про те, що новий кодекс ідеологічно інший — покарання має виправляти, а не калічити. Він і гуманніший, і демократичніший, і цивілізованіший, особливо щодо покарань за так звані економічні злочини. Про це можна розказати на конкретних прикладах.

— Судді, прокурори, адвокати — люди, які щодня вирішують долі людські, нині вочевидь стоять перед дилемою: як правильно застосувати нові норми і, очевидно, як змінити власну психологію, підхід до кримінального покарання?

— Психологію змінювати, звісно, важче. І, до речі, звикати, що покарання призначається для того, щоб людина, котра стала на хибний шлях, виправилась, а не перетворилася на звіра, — потрібно не лише тим, хто застосовуватиме кодекс, а й усьому суспільству. Це значно важче, ніж відшліфовувати юридичну техніку.

— Новий кодекс закріпив, за вашим твердженням, ліберальний підхід до покарань за економічні злочини. В чому він полягає?

— Перевиховувати підприємців, що скоїли злочини у сфері своєї діяльності, вирішено штрафами та громадськими роботами. І лише злісних порушників закону — відправляти за грати. Є нововведення щодо конфіскації майна: якщо раніше майно конфісковували у всієї родини, то тепер тільки те, що належить самому злочинцеві. Тобто покарання мають бути не жорсткими, а ефективними.

— Посадити біснесмена до в'язниці — значить зруйнувати його бізнес, позбавити бюджет податків.

— Штрафи та робота (як раніше на будівництвах народного господарства) на благо суспільства — нормальне явище в ринкових умовах. Час притягнення до такої праці, до речі, обмежений — від 60 до 240 годин. При цьому громадське навантаження у вільний від роботи час не може перевищувати 4 години на день.

— Ухилення від цього покарання якимось чином карається?

— Ухилення мовою закону означає невиконання встановлених обов'язків, порушення порядку та умов відбування покарання, притягнення до адміністративної відповідальності за правопорушення, невихід більш як два рази протягом місяця на громадські роботи, поява на роботі у стані сп'яніння. І це тягне за собою кримінальну відповідальність за ст. 389 КК — арешт на строк до шести місяців або обмеження волі на строк до трьох місяців.

— Чим відрізняються арешт та обмеження волі?

— Арешт полягає у триманні засудженого в умовах ізоляції і встановлюється на строк від одного до шести місяців (ст. 60 КК). Військові, до речі, відбуватимуть арешт на гауптвахті.

Обмеження волі — порівняно новий вид покарання (за своєю правовою суттю близьке до відомої раніше «хімії») і полягає у триманні особи в кримінально-виконавчих установах відкритого типу (виправних центрах) без ізоляції від суспільства, в умовах здійснення за нею нагляду з обов'язковим залученням засудженого до праці. Волю обмежують на строк від одного до п'яти років (ст. 61 КК).

— До кого арешт не застосовується?

— До осіб віком до 16 років, вагітних жінок та жінок, які мають дітей до семи років.

— А де відбувають такий вид покарання, як обмеження волі?

— Зазвичай у межах адміністративно-територіальної одиниці, де особа проживала до засудження. Засуджені до обмеження волі залучаються до праці. До речі, на платній основі — їм виплачується не менш як 50 відсотків від суми заробітку. Працюють вони звичайно на виробництві виправних центрів, а також на договірній основі на державних або підприємствах інших форм власності. Зрозуміло, за умови забезпечення належного нагляду за поведінкою «заробітчан».

— Чию волю не можна обмежити?

— Неповнолітніх, вагітних жінок і жінок, що мають дітей віком до 14 років. Також не можна обмежити волю пенсіонерів, військовослужбовців строкової служби, інвалідів І та ІІ груп.

— Але бізнесменів-злочинців усетаки будуть саджати в тюрму? І якщо так, то за що?

— За злісно небезпечні діяння: контрабанду, фіктивне підприємництво, ухилення від повернення валютної виручки, а також легалізацію майна чи коштів, придбаних незаконним шляхом.

— До речі, за контрабанду валюти яка тепер передбачається відповідальність?

— Новий Кримінальний кодекс, конкретно стаття 201, чітко визначає саме поняття контрабанда. Але поняття контрабанда валюти і відповідно кримінальної відповідальності за це явище тепер не існує. До речі, в усьому світі за порушення митних правил під час перевезення валюти через кордон застосовують адміністративну відповідальність. Нарешті й Україна пішла цим шляхом.

— А щодо відповідальності за незаконно відкриті та використані за межами України валютні рахунки? І як бути сьогодні з тими, хто ухиляється від повернення в країну виручки в іноземній валюті?

— Ви кажете про статті 208 та 207 нового Кримінального кодексу. Порівняно з радянськими часами, підхід справді ліберальний. Оскільки треба ще довести, що згаданий злочин бізнесмен учинив зумисне. Зате суворіше каратимуть тих, хто легалізував, тобто відмив злочинним шляхом, грошові кошти. Ст. 209 встановлює значний штраф чи позбавлення волі від 3 до 5 років.

— А конфіскацію майна тепер у яких випадках застосовують?

— Конфіскація майна встановлюється тепер за тяжкі та особливо тяжкі корисливі злочини. Тобто злочини, за які передбачається позбавлення волі до десяти та понад десяти років.

— Чи правда, що за новим Кримінальним кодексом підприємці, що не сплачують податки, можуть уникнути тюремного покарання?

— Так, але за умови, якщо встигнуть розрахуватися з державою до оголошення присуду. Бізнесмена, що не сплатив податки чи інші обов'язкові платежі вперше, не притягатимуть до кримінальної відповідальності в разі, якщо він добровільно погодиться розрахуватися з бюджетом, погасити пеню і штрафні санкції. У протилежному випадку — декілька років на нарах забезпечено.

— А чи не створює така нечітка норма грунту для зловживань?

— Є така небезпека. «Податкова справа» може бути закрита через відсутність доказів або за дзвінком згори чи за дачею хабара. Разом з тим органи слідства можуть зіграти свою партію і на замовлення. Але всі ці дії теж тягнуть за собою кримінальну відповідальність.

— Василю Васильовичу, як діє новий кодекс у часі?

— Якщо новий кодекс пом'якшує покарання — мають застосовуватися норми нового кодексу. Якщо, навпаки, посилює — норми старого.

— За старим кодексом за певні злочинні дії було передбачено кримінальну відповідальність, порушення кримінальної справи, а новий кодекс кримінальної відповідальності вже не передбачає. Що робити?

— Органи слідства, не чекаючи суду, мають закрити кримінальну справу. Якщо вони не зробили це добровільно, можна подати на них у суд відповідно до ст. 55 Конституції за незаконне порушення і ведення кримінальної справи.

— Як захищає новий кодекс життя і здоров'я неповнолітніх?

— Він містить понад 40 складів злочину, що вчиняються проти неповнолітніх. Для порівняння: старий не більш як 15. Зокрема, йдеться про експлуатацію дітей, підміну чужої дитини, доведення до самогубства, приниження людської гідності.

— Які ваші пропозиції враховані в новому кодексі?

— Кримінальна відповідальність за безпідставну невиплату заробітної плати, стипендій, пенсій чи інших, установлених законом виплат. Покарання досить суворе — штраф від 100 до 1000 неоподатковуваних мінімумів або позбавлення права обіймати певні посади, виправні роботи на строк до двох років і аж до позбавлення волі на строк до трьох років.

Наступна пропозиція, що була врахована, — не застосовувати кримінальну відповідальність за наклеп, приниження. Оскільки переконаний, що це не розв'яже проблеми. Весь світ іде шляхом матеріального відшкодування моральної шкоди.

Незаконне заволодіння транспортними засобами — угон — тепер це серйозний злочин, і в новому кодексі за цей злочин передбачена відповідальність до 5 років позбавлення волі. Якщо угон скоєно з насиллям — то до 15 років із конфіскацією майна. Ще було багато пропозицій щодо захисту профдіяльності суддів, профспілок, політичних партій, журналістів. Лише одне їх перерахування займе мене не одну сторінку.

Інтерв'ю взяла
Олена ШУСТИК.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Точка зору

Федералізм чи соборність

(Початок на 10-й стор.).

Захопити, поділити, перебудувати

Брак такої ідеї і власні невмілі дії влада компенсувала жорсткими централізаторськими діями та закликами до боротьби з «регіональним сепаратизмом». Але, все-таки, ідея федеративного устрою з'явилася і жила, бо частина регіональних політиків, бачачи недолугість і непослідовність центру в управлінні країною, хотіла від нього дистанціюватися і розв'язувати свої проблеми самостійно. Обираючи й модель економіки, і зовнішніх партнерів.

У політичній практиці цю ідею втілювали в життя своєю діяльністю такі політичні об'єднання, як «Нова Україна» на чолі з екс-віце-головою парламенту Володимиром Гриньовим в 1993—1995 роках, його виборчий блок «СЛОн» на минулих парламентських виборах, нинішній «Руський блок» тощо. Вони вимагали надати регіонам більше прав у розв'язанні й економічних, і духовно-культурних проблем, насамперед проблеми мов і російської зокрема.

Був також потужний рух у Криму на чолі з їхнім президентом-невдахою Юрієм Мєшковим. У різних регіонах (Донбас, Харківщина, Крим) місцеві політики намагалися також водночас із загальнонаціональними політкомпаніями провести й регіональні референдуми, які мали б легалізувати їхнє прагнення отримати більше влади на місцевому рівні.

Нинішні розмови про федералізм, втілений у другій палаті парламенту, нібито зовні невинні і навіть конструктивні. Бо змінилися деякі політичні обставини та плани регіональних політиків у спілкуванні з центром.

***По-перше,* ідея федералізму помітно трансформувалася у пропозиції центру розв'язувати регіональні проблеми не на рівні традиційних регіонів (областей), а на рівні територіальних громад (міст, сіл, селищ). Мовляв, люди живуть не в регіонах, а в конкретному населеному пункті, от там нехай вони й вирішують, як їм жити. Такий підхід розколює регіональні еліти на дещо менші об'єднання, і Києву це вигідно.**

***По-друге,* чітко означилася центрострімка складова в діяльності регіональних еліт. Вони вже менше орієнтуються на зовнішні сили і намагаються розв'язати свої проблеми не на регіональному рівні, а в Києві.**

Через прихід до влади чи хоча б створення там потужного лобі в усіх органах влади. Діяльність «Індустріальної спілки Донбасу», яка створила свою Партію регіонів, — найяскравіший приклад цього. Так само діяли і продовжують діяти представники й інших, як модно називати в Україні, кланів — дніпропетровського, харківського, галицького. Вони хочуть «захопити» Київ і все там поділити, перебудувавши країну на свій лад.

Ось за таких умов частина політиків і пропонує «федералізувати» Україну.

Розрахунок тут простий, хоча й дещо викривлений, точніше, такий, що викривляє суть федералізму: мовляв, є жорсткий контроль з боку центру, є могутня сила у влади, і тому не потрібно боятися сепаратизму.

До того ж, друга палата лише закріпить загальну роздробленість і парламенту, і еліт. І центральної, і регіональних, заклопотаних проблемами своїх територій.

І все було б добре, якби не одне «але». А що коли прихильникам федералізму, збентеженим спадкоємністю влади, все-таки не вдасться запровадити контроль над парламентом і в ньому кожна сила продовжить тягнути загальнодержавну «ковдру» на себе? Чи не в усіх регіонах переможуть прихильники федералізму. Чи загалом переможуть сили, котрі інакше бачать і устрій країни? Чи в Києва знову не вийде проводити загальноприйнятну економічну політику, а сприятлива для України нинішня світова економічна кон'юнктура зміниться у бік погіршення?

Позитивна відповідь на будь-яке з цих запитань загрожує нинішнім «господарям життя» у Києві щонайменше зміною їхнього статусу й благополуччя, а країні — посиленням хаосу й наростанням уже центробіжних сил, очолити які й можуть ті само члени верхньої палати парламенту. І неважливо, обрано їх буде чи призначено регіональними органами влади.

Володимир СКАЧКО.

ПЕРШИЙ РІК — НА УВЕСЬ ВІК

Лише рік тому — на початку березня — у Машівському районі, як нині дехто по-доброму жартує, в «бур'янах», було створено філію державної компанії «Укргазвидобування» — управління з переробки газу та газового конденсату, до складу якого увійшли відділення в Шебелинці (Харківська область) та в Яблунівці і Селещині, що на Полтавщині. Перед колективом і його директором Юрієм Фесенком було поставлено головне завдання — збереження цілісного майнового і технологічного комплексу галузі, де кожен має робити свою роботу: одні видобувати газ і конденсат, інші (в цьому випадку — управління) переробляти і реалізовувати його, але все це має бути підпорядковано державним інтересам.

Перший рік роботи довів правильність прийнятого рішення щодо створення управління. Вочевидь, що і тоді, і нині воно було єдино правильним. Перероблено 708 тисяч тонн конденсату за потужності 600 тисяч тонн. Державі вчасно сплачено 125 мільйонів гривень податків. Окрім екологічно чистих неетилованих бензинів, газопереробне управління випускає дизельне пальне, уайт-спіріт, пропан-бутан, а за програмою глиблення переробки сировини налагоджується виробництво мастил і бітуму... На це закуповують найсучасніше обладнання. Головне, що плани і перспективи європейського рівня, а наміри — державницькі. Для нинішнього суперечливого буття — це вже нонсенс.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Плани і перспективи європейського рівня, а наміри — державницькі

МЗС спростовує й уточнює

Міністерством закордонних справ України не було зафіксовано жодних фактів втручання в наші внутрішні справи з боку офіційних або неофіційних представників інших держав. Про це заявив учора на брифінгу речник МЗС Ігор Долгов, відповідаючи на відповідне запитання «ГУ». Воно було спричинене численними натяками на згадане «втручання», що їх висловлюють останнім часом деякі українські політики та високопосадовці.

Однак це було не останнє спростування з боку МЗС. З наближенням п'ятої річниці підписання між Україною та НАТО договору про партнерство заради миру, яку відсвяткують через тиждень конференцією в Берліні, почали з'являтися чутки щодо «нових обертів» в україно-натовських відносинах. Деякі ЗМІ заявили, що Міністерство оборони України «подало заяву на вступ до НАТО». «Міністерство оборони — це не та організація, яка подає такі заяви, а НАТО — це не клуб міністерств оборони», — заявив речник МЗС Ігор Долгов.

Іншою сенсацією стала інформація про те, що саміт «Україна—НАТО» у Празі відбудеться лише у тому разі, коли Україна припинить поставки зброї до Македонії. Стало також відомо, що особливо цим «переймається» Німеччина. «У мене немає відомостей про те, що німецька сторона має намір порушити цю проблему, оскільки з таких питань Україна веде переговори з НАТО, а не з окремими країнами», — заявив Ігор Долгов. Однак одразу додав, що всі поставки української зброї до Македонії вже виконано, а нових контрактів на постачання зброї цій країні немає.

Тетяна ПАСОВА.

Мова до Європи доведе

Перед тим, як прийняти з рук представника Британської Ради пам'ятний приз, школярка з Ізмаїла Катя Долинська прочитала свій зворушливий переклад на українську мову вірша шотландської поетеси Олівії МакМахон. Присутні в Європейському центрі співробітництва в галузі освіти дружніми оплесками підтримали юну переможницю конкурсу поетичного перекладу.

Катя стала однією з шістнадцяти школярів і студентів із Києва, Миколаєва, Севастополя, Львова, Кіровограда, Рівного та Одеси, які перемогли в конкурсі та одержали від Посольства Австрії в Україні, Британської Ради, Гете-інституту й Французького культурного центру призи і дипломи. А загалом своє мистецтво поетичного перекладу з трьох основних європейських мов продемонстрували майже чотириста (!) юних інтелектуалів з різних регіонів України.

Більшість з них зацікавилася саме віршем Олівії МакМахон. Свої українські та російські версії цього твору надіслав 281 майбутній знавець мови Шекспіра. Катерина з ізмаїльської спецшколи № 1, яка приїхала до Києва ще з двома своїми однокласницями — лауреатками конкурсу, перемогла у віковій категорії від 11 до 13 років. Як повідомила «ГУ» Катрусина вчителька англійської мови Ірина Хом'якова, тільки з цієї школи на конкурс до Києва було надіслано більш як 20 робіт.

Аташе з питань культури Посольства Австрії Петра Гетценбруггер і представники Гете-інституту високо оцінили майстерність поетів-перекладачів, котрі вивчають у школах і вузах німецьку мову. 63 юні українські обдарування змагалися в перекладі вірша Ернста Яндла. Трохи менше — 47 — виявилося бажаючих перекласти з французької оду П'єра Ронсара. Переможцями французької частини конкурсу стали переважно кияни.

Конкурс, який було оголошено 26 вересня в Європейський день мови, є одним із заключних заходів у рамках акції «2001 рік — рік європейських мов», започаткованої Радою Європи та Європейським союзом. Як повідомила «ГУ» Петра Гетценбруггер, мета оголошення такого року і, зокрема, мета проведення конкурсу в Україні — це не лише пошук молодих талантів, а й своєрідна демонстрація мовної різноманітності європейських мов, а також заохочення тих, хто прагне їх вивчати на такому рівні, щоб згодом донести до співвітчизників культурне надбання європейських країн.

Яна СТАДІЛЬНА.

На Кубі відкрився традиційний фестиваль сигар, на який зібралися 600 учасників із 47 країн світу. Вони дегустуватимуть сигари різних марок, відвідають тютюнові плантації і подивляться на місцевих та заїжджих знаменитостей.

***На знімку:** старший син Фіделя Кастро — Фіделіто **(в центрі)** пускає кільця духмяного диму на церемонії відкриття фестивалю.*

Фото АП.

На лижні війни?

Президент і уряд Росії, думські парламентарії увесь минулий тиждень займалися лише тим, що коментували події у Солт-Лейк-Сіті.

Спочатку Володимир Путін «висловив здивування» з приводу суддівства. Потім Держдума зажадала від усіх спортсменів «залишити Солт-Лейк-Сіті». Після цього в боротьбу проти «імперії зла» вступили патріоти країни: кінорежисер Микита Михалков та сатирик Михайло Задорнов (який перекреслив у своєму паспорті чинну американську візу). А російські ЗМІ радо процитували американську газету «USA Today»: «Ігри покликані знищувати бар'єри між людьми, але ця Олімпіада лише вибудувала нові стіни. Росіяни нас ненавидять».

«Через продажні суддівства та лікарів, росіяни недорахувалися десятків нагород, а могли б бути першими», — заявив президент російського МОК Леонід Тягачов. До речі, в низьких результатах російських спортсменів виявилася винною і Україна. Саме через українського суддю не одержала «золото» фігуристка Ірина Слуцька. Але є в РФ й розсудливі голоси, які вважають, що нинішня Олімпіада ще раз довела, якою мірою взаємопов'язані спортивні успіхи та економічна ситуація, політична стабільність у країнах колишнього СРСР.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

«Його підвели нерви, а він зрадив Грузію»

У понеділок до тбіліської Республіканської лікарні з тяжким вогнепальним пораненням у голову було доставлено секретаря Ради національної безпеки Грузії Нугзара Саджаю. За первісною інформацією, він намагався покінчити життя самогубством.

Відразу після того, як Саджая поступив до Республіканської лікарні, будинок Держканцелярії Грузії було взято під посилену охорону, до нього пропускали лише членів уряду і депутатів парламенту. Сам президент Грузії виїхав до лікарні. Він побував у відділенні реанімації, де перебував Саджая. На той час Нугзара Саджаю вже було під'єднано до апаратури штучного життєзабезпечення.

Трохи згодом повідомили, що він помер. Проте, як розповів журналістам водій «швидкої допомоги», що доставила до лікарні генерал-лейтенанта безпеки, дорогою він був у свідомості і навіть намагався розмовляти.

Міністр внутрішніх справ Грузії Коба Нарчемашвілі заявив журналістам, що слідство не виключає версію самогубства. Як повідомив віце-спікер парламенту Вахтанг Рчеулішвілі, котрий побував на місці події, нічого незвичайного в кабінеті Саджаї уранці того дня не відбувалося. Секретар Радбезу, як завжди, провів традиційну нараду. «Потім йому занесли пресу, а через деякий час Нугзара Саджаю знайшли в кріслі з кулею в голові», — сказав Рчеулішвілі.

Останніми днями Саджая опинився у центрі уваги громадськості. Депутат парламенту від Абхазії Борис Какубава, котрий колись проходив у справі про замах на президента Грузії, звинуватив його та голову Департаменту розвідки Автанділа Іоселіані в організації політичних убивств у країні в 1992—1995 роках. Зокрема, у вбивстві голови Національно-демократичної партії Георгія Чантурії, екс-президента Грузії Звіада Гамсахурдіа, генерала поліції Гії Гулуа та інших.

Какубава зробив цю заяву після зустрічі в Батумі з главою Аджарської автономії Асланом Абашидзе. Його відразу підтримали представники аджарської парламентської фракції «Відродження», які звинуватили двох генералів в організації терактів проти самого Абашидзе. Крім того, до цькування приєднався екс-міністр оборони Грузії, один із організаторів державного перевороту взимку 1991—1992 років Тенгіз Кітовані, який нині мешкає в Москві. Він звинуватив Санджаю в усіх смертних гріхах, зокрема й у нетрадиційній сексуальній орієнтації.

Нугзар Саджая та Автанділ Іоселіані звернулися минулого тижня до Генпрокуратури з вимогою розібратися у висунутих обвинуваченнях і в разі відсутності доказів притягнути наклепників до відповіді. Проте істерія в пресі досягла апогею саме в понеділок. Можливо, це й стало причиною самогубства.

60-річного Саджаю було призначено секретарем Ради національної безпеки в 1995 році. Опоненти називали його «сірим кардиналом» Шеварднадзе. Відомо, що президента Грузії та Нугзара Саджаю зв'язувала мало не 35-річна дружба. Ще відтоді, коли останній був першим секретарем Потійського міськкому партії. До речі, Едуард Шеварднадзе після відвідання лікарні заявив, що Нугзар Саджая не витримав морального терору, й додав: «Його підвели нерви, а він зрадив Грузію».

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Хроніка. Факти. Події

Токіо

Ювілейні урочистості

В японській столиці урочисто відзначено 10-ту річницю встановлення дипломатичних відносин між Україною і Японією. Конференція та прийом відбулися у щойно відкритому новому приміщенні Посольства України в Японії, яке розташоване в самому центрі Токіо. На урочистій конференції з цієї нагоди були оголошені тексти вітальних листів Президента України Леоніда Кучми до Імператора Японії Акіхіто та Прем'єр-міністра Японії Дзюн'їтіро Коїдзумі до Президента України. Звертаючись до присутніх на конференції японських політиків, бізнесменів, діячів науки і культури, Посол України в Японії Юрій Костенко наголосив, що за минулі десять років, діючи на засадах взаємної вигоди, рівності та поваги до суверенітету, наші країни реалізували чимало плідних проектів у політичній, економічній, науково-технічній та культурно-гуманітарній сферах відносин.

Ісламабад

Тіло Перла шукають

Суд у Пакистані продовжив ще на два тижні перебування під вартою ісламського екстреміста Шейха Омара, обвинувачуваного в організації викрадення Деніела Перла. Протягом цього часу поліція сподівається знайти тіло вбитого американського журналіста.

Вашингтон

Нічого, окрім правди?

Президент Сполучених Штатів Джордж Буш пообіцяв американцям, що влада країни розповість їм усю правду про зовнішню політику США. Цю заяву він зробив після того, як адміністрацію було піддано гострій критиці за плани поширення дезінформації у зарубіжних ЗМІ.

Правду і тільки правду пообіцяв розповісти також сенатор штату Невада Гаррі Райд. Він заявив, що цілком підтримує позов, висунутий Конгресом проти віце-президента США Діка Чейні. На адресу адміністрації Буша висунуто обвинувачення в тому, що енергетична програма, розроблена восени 2001 року, ігнорує екологічні норми й стандарти.

Кабул

Дозволено торгувати наркотиками

Президент США Джордж Буш «в інтересах національної безпеки» звільнив Афганістан від санкцій, які мають застосовуватися до країн, що беруть участь у нелегальному виробництві наркотиків.

Бішкек

Убито співробітницю ЮНІСЕФ

У столиці Киргизії четверо підлітків 15—16 років убили залізним прутом співробітницю Дитячого фонду ООН. Злочинці намагалися викрасти з центру цієї організації комп'ютери. Потерпіла застала злодіїв на гарячому й намагалася запобігти крадіжці.

Кишинів

Протести незаконні

Вища судова палата Молдови визнала незаконними спричинені рішенням керівництва країни про викладання російської мови у школах акції протесту, що відбуваються у Кишиневі. На підставі рішення палати прокуратура вправі порушувати кримінальні справи стосовно організаторів акцій.

Лондон

Володар кілець і премій

Відбулася церемонія вручення щорічних премій Британської академії кіно- і телемистецтва (BAFTA). П'яти нагород удостоєно фільм «Володар кілець», зокрема за найкращу картину і за найкращу режисуру. Нагороди за найкращу роль отримали Джуді Денч — за виконання ролі Айріс Мердок у фільмі «Айріс», а також Рассел Кроу *(на знімку)* — за роль математика, що подолав шизофренію і отримав Нобелівську премію з економіки («Блискучий розум»).

Фото АП.

За повідомленнями власних кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Результати фінансово-господарської діяльності ВАТ «Хімтекстильмаш» у 2001 році

Найменування емітента	ВАТ «Хімтекстильмаш»
Код ЄДРПОУ	14314311
№ свідоцтва про державну реєстрацію товариства та дата видачі свідоцтва	№ 286-Р від 30.12.1994 р.
Місцезнаходження	14001, м. Чернігів, вул. Щорса, 110
Телефон/факс	7-34-32
Телефакс	4-13-69
Основні види діяльності	наука, розробка, конструювання, виробництво машин і обладнання
Кількість акціонерів	—
Кількість власників облігацій	—
Чисельність працівників	384
Статутний фонд, грн.	994819
Прості акції (кількість та частка в статутному фонді), шт.	3979276 шт. (100%)
Привілейовані акції (кількість та частка в статутному фонді)	—
Дата проведення останніх зборів акціонерів	—
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери	—
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом виплачувати дохід за його цінні папери	—
Дата та термін виплати дивідендів, якщо вони будуть виплачуватися	—

Основні фінансові показники	Звітний рік 2001	Попередній рік 2000
1. Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору, тис. грн.	8737	6468
2. Балансовий прибуток (збиток)	-12	178
3. Всього за активами балансу	10366	9496
4. Всього зобов'язань	2035	1156
5. Статутний фонд, тис. грн.	994,819	994,819
(номінальна вартість акції, грн.)	0,25	0,25
6. Нерозподілений прибуток	—	178
7. Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	—	—
8. Дивіденди, сплачені за одну просту акцію	—	—

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) порушив справу за № 24/739-б про банкрутство Приватного підприємства «Адмірал» (м. Київ, вул. Столичне шосе, буд. № 100, код 24736154).

Розпорядником майна призначено Обрусову Ірину Вікторівну (ліцензія № 000144), тел. 561-67-10.

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Правління ВАТ «Універсальний Банк Розвитку та Партнерства»

повідомляє, що 20 квітня 2002 року о 10.00 відбудуться чергові загальні збори акціонерів за адресою: м. Київ, вул. Дегтярівська, 48.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати діяльності банку за 2001 рік.
2. Затвердження звіту Ревізійної комісії.
3. Затвердження річного звіту, балансу Банку за 2001 р., звіту та висновку зовнішнього аудиту.
4. Розподіл прибутку.
5. Затвердження Положення про резервний фонд.
6. Про виконання рішень попередніх загальних зборів акціонерів банку.
7. Переобрання органів управління та контролю банку.
8. Затвердження Положення про Спостережну Раду банку.
9. Затвердження Положення про Ревізійну комісію банку.
10. Затвердження змін та доповнень до Положення про Київську філію банку (нова редакція Положення).

Реєстрація учасників зборів 20 квітня 2002 року з 9.00 до 9.50 за адресою: м. Київ, вул. Дегтярівська, 48. При собі необхідно мати документи, що посвідчують особу.

Ліцензія НБУ № 140.

Довідки за тел.: (044) 238-83-00.

Правління ВАТ «УБРП».

До уваги акціонерів закритого акціонерного товариства «Торговий дім «УКРНАФТОПРОДУКТ»

Повідомляємо, що щорічні Загальні збори акціонерів ЗАТ «Торговий дім «Укрнафтопродукт» відбудуться 15 квітня 2002 року об 11 годині за адресою: м. Київ, вул. І. Франка, 6. Початок реєстрації — з 10 години.

Порядок денний:

1. Затвердження звіту про результати фінансово-господарської діяльності Товариства у 2001 році.
2. Затвердження звіту і висновків Ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності Товариства у 2001 році та бухгалтерського балансу за 2001 рік.
3. Затвердження бухгалтерського балансу Товариства за 2001 рік.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку та визначення порядку покриття збитків за 2001 рік.
5. Затвердження строку та порядку виплати дивідендів за результатами роботи Товариства у 2001 році.
6. Затвердження договорів (угод), укладених від імені Товариства.
7. Зміна складу та найменування акціонерів Товариства.
8. Обрання та відкликання членів Ревізійної комісії Товариства.
9. Затвердження організаційної структури Товариства.
10. Внесення та затвердження змін і доповнень до Статуту Товариства, внесення та підписання змін до Установчого договору Товариства.

Для реєстрації на Загальних зборах акціонерів слід представити:

— фізичним особам — документ, що посвідчує особу, представникам фізичних осіб — додатково довіреність, завірену у встановленому порядку;

— представникам юридичних осіб — довіреність і документ, що посвідчує особу, керівники юридичних осіб представляють службове посвідчення або інший документ, що підтверджує їх повноваження.

Господарський суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) порушив справу № 10/57 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Торгово-виробниче підприємство» «Експрес-Сервіс» (адреса: м. Київ, вул. Урицького, 32, кв. 70, п/р 26009000401 в АБ «Експрес-банк» м. Києва, МФО 322959, ЗКПО 2289100). Розпорядником майна призначено Конченко Валерія Дмитровича, ліцензія від 16.10.2001 року, серія АА № 047821, поштова адреса: вул. Мішути, 11, к. 61, тел: 573-19-03.

Хозяйственный суд Луганской области 91000, пл. Героев ВОВ, 3 а постановлением № 12/32б от 5.02.02 г. признал банкротом ЧП «Константа» г. Свердловск, Луганской области, ул. Карла Либкнехта, 1, р/с 26003001153001 в АП АПБ, МФО 304212 код по ЕДРПОУ 20152048 и открывает ликвидационную процедуру . Ликвидатором назначен Воронько Алексей Алексеевич (лицензия № 240871 от 31.10.01 г.)

Претензии принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

Правління ВАТ «Бердичівське АТП 11856»

повідомляє про скликання чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 16 квітня 2002 року о 14.00 в актовому залі ВАТ «Бердичівське АТП 11856» за адресою: 13306, м. Бердичів, Житомирської обл., вул. Низгірецька, 7.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства.
2. Розподіл прибутку Товариства за підсумками роботи у 2001 році та затвердження порядку розподілу прибутку на 2002 рік.
3. Обрання та відкликання членів Ради акціонерного товариства (спостережної ради).
4. Обрання та відкликання членів ревізійної комісії.

Реєстрація акціонерів та їх представників буде проводитись з 13.00 до 14.00 за місцем проведення зборів, для реєстрації учасникам необхідно мати при собі паспорт або інший документ, що засвідчує особу та сертифікат акцій.

Представникам акціонерів додатково потрібно мати довіреність, оформлену згідно вимог чинного законодавства.

Довідки за телефоном: 2-23-70.

Правління ВАТ «Бердичівське АТП 11856».

Згідно рішення позачергових зборів акціонерів від 8 листопада 2001 року **ЗАТ «Великобичківський лісохімкомбінат»** (код ЄДРПОУ 00274186, Закарпатська обл. Рахівський район, смт. Великий Бичків) ліквідується.

Заяви кредиторів з майновими вимогами приймаються по 17 квітня 2002 року включно ліквідаційною комісією за адресою: Закарпатська обл., Рахівський район, смт. Великий Бичків, ЗАТ «Великобичківський лісохімкомбінат».

Тел. (03132) 3-33-79.

Факс: (03132) 3-32-46, 3-34-55.

Загальні збори акціонерів ВАТ «ГРАНІТ»

відбудуться 10 квітня 2002 року о 13-й годині за адресою: м. Макіївка, селище Криничне, ВАТ «ГРАНІТ».

Порядок денний:

1. Звіт правління за 2001 рік.
2. Затвердження нової редакції статуту ВАТ «ГРАНІТ».
3. Різне.

До уваги акціонерів компанії «Укрпиво»!

Спостережна Рада ЗАТ «Укрпиво» повідомляє, що Збори акціонерів відбудуться 17 квітня 2002 р. об 11.00 за адресою:

м. Київ, вул. Б. Грінченка, 1, актовий зал, 3-й поверх.

Порядок денний:

1. Звіт та затвердження результатів фінансово-господарської діяльності Товариств у 2001 році.
2. Звіт та затвердження висновків Ревізійної комісії Товариства за 2001 рік.
3. Затвердження розмірів фондів Компанії за 2001 рік.
4. Вибори Голови Спостережної Ради.
5. Внесення змін до складу Спостережної Ради.
6. Затвердження фінансового плану та розподілу чистого прибутку компанії на 2002 рік.
7. Затвердження кошторису витрат на утримання Спостережної Ради Товариства у 2002 році.

Учасникам зборів при собі мати документ, що посвідчує особу (паспорт), представникам акціонерів-доручення на право участі у Зборах, оформлених згідно з чинним Законодавством.

Реєстрація учасників Зборів буде проводитись 17 квітня 2002 р. з 9.00 до 10.50 за місцем проведення зборів.

З матеріалами по підготовці до Зборів можна ознайомитись у відповідального секретаря Ради Товариства (м. Київ, вул. Б. Грінченка, 1, кім. 416, тел. 228-33-95).

Спостережна Рада ЗАТ «Укрпиво».

ПОВІДОМЛЕННЯ

Про проведення загальних зборів акціонерів ВАТ «Зерно»

Відкрите акціонерне товариство «Зерно» ПОВІДОМЛЯЄ:

26 квітня 2002 року об 11.00 відбудуться річні загальні збори акціонерів за адресою: Чернівецька обл., м. Заставна, вул. Бажанського, 78, в приміщенні Клубу ВАТ «Зерно»:

Реєстрація акціонерів з 9.00 до 10.30

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати виробничої та фінансово-господарської діяльності АТ за 2001 рік.
2. Звіт Спостережної ради товариства за 2001 рік.
3. Звіт та висновки ревізійної комісії товариства за 2001 рік.
4. Затвердження балансу та розподілу прибутку (визначення порядку покриття збитків) товариства за 2001 рік.
5. Основні напрями та показники діяльності товариства у 2002 році.
6. Затвердження планового розподілу прибутку товариства на 2002 рік.
7. Затвердження змін до складу органів управління товариства.

Просимо Вас прибути на збори (при собі мати документ, що посвідчує особу) або направити своїх представників з виданням доручення, яке має бути засвідчене нотаріусом, сільською (селищною) радою, Правлінням товариства або реєстратором.

Тел для довідок (03737), 2-15-65; 2-17-38.

Правління ВАТ «Зерно».

Хозяйственный суд Луганской области (п. и. 91000, г. Луганск, площадь Героев Великой Отечественной войны, 3-а) постановлением от 19.02.2002 года по делу № 12/4 б признал банкротом общество с ограниченной ответственностью «Благовест». Юридический адрес: Луганская область, Беловодский район, с. Кононовка, ул. Ленина, 2, расчетный счет 260012485 в ЛОД АППБ «АВАЛЬ» г. Луганск, МФО 304007, код 30744825. Открыта ликвидационная процедура. Ликвидатором назначен Сергиенко Анатолий Викторович. Ликвидатор работает по адресу: 91011, г. Луганск, ул. Луганской правды, 80, Претензии кредиторов принимаются в месячный срок с дня публикации объявления.

Правління закритого акціонерного товариства з іноземними інвестиціями та участю українського капіталу «Перший Український Міжнародний банк»

повідомляє, що 18.04.2002 року в м. Києві в приміщенні ПУМБ за адресою: вул. Андріївська, 4 відбудуться чергові Загальні збори акціонерів ПУМБ. Початок зборів — 9.30.

Порядок денний:

1. Про підтвердження повноважень представників акціонерів.
2. Про вибори Голови зборів та його заступників.
3. Про виконання рішень Загальних зборів акціонерів, що викладені в протоколі № 29 від 26 липня 2001 року.
4. Про затвердження річного звіту ПУМБ за 2001 рік, результатів аудиту, проведеного PricewaterhouseCoopers, а також порядку розподілу прибутку.
5. Про затвердження висновків Ревізійної комісії за річним звітом ПУМБ за 2001 рік.
6. Про перезатвердження складу Наглядової Ради ПУМБ.
7. Про Президента ПУМБ.
8. Про переобрання складу Ревізійної комісії ПУМБ.
9. Про затвердження зовнішніх аудиторів для перевірки фінансової звітності ПУМБ за 2002 рік.
10. Про закриття представництва ПУМБ в м. Москва (Росія).

Закрите акціонерне товариство «НІНА»

проводить збори акціонерів 15 квітня 2002 року о 15.00 за адресою: м. Київ, вул. Тимошенко, 2г.

Реєстрація учасників зборів з 14.30 до 15.00.

Акціонерам мати документи, що посвідчують особу, представникам — доручення.

Порядок денний:

1. Обрання Голови загальних зборів акціонерів.
2. Обрання секретаря зборів.
3. Обрання Правління.
4. Обрання Голови Правління.
5. Обрання ревізійної комісії.
6. Затвердження нової редакції Статуту товариства та Установчого договору.
7. Затвердження внутрішніх нормативних документів товариства:

Регламенту загальних зборів.
Положення про порядок надання інформації акціонерам.
Положення про фонди товариства.
Положення про ревізійну комісію.
Положення про правовий статус Голови Правління.

8. Затвердження річного звіту та розподілу прибутку за 2001 рік.
9. Затвердження договору з реєстратором ЗАТ «НІНА».

Під лівим крилом — чесне серце

Борис ОЛІЙНИК

Павло УСЕНКО

В Українському фонді культури відбувся ювілейний вечір, присвячений 100-літтю від дня народження видатного поета Павла Матвійовича УСЕНКА. Добрим словом згадали його секретар Національної спілки письменників Михайло Шевченко, Микола Луків (редактор журналу «Дніпро»), фронтові побратими Степан Крижанівський, Леонід Вишеславський, Олександр Сизоненко, Олекса Ющенко, Володимир Канівець. Народна артистка Раїса Недашківська схвильовано прочитала вірші зі щойно виданої книжки вибраного Павла Матвійовича. Майстри мистецтв вшанували пам'ять Поета української народною піснею, романсами на твори Усенка.

Учасники вечора тепло привітали доньку й сина ювіляра — Марину й Віктора.

Нижче подаємо виголошене на учті слово Бориса ОЛІЙНИКА.

Борис ОЛІЙНИК

Як не силкуюсь, а все ж не можу уявити його сивим, обважнілим століттям і вельми споважнілим літературним метром. Супроти цього протестує вся натура, вся енергетика, увесь життєпис і сама поезія Павла Матвійовича Усенка.

Поет першого призову нового віку, нового життя, яке, за Тичиною, «нового прагне слова». Визнаний ватаг каесемівців. Фундатор, призбирувач і чоловий талановитої юні. Перший редактор журналу «Молодняк», який благословив у світ кілька поколінь літераторів. Цьому найпопулярнішому часописові, що згодом прибрав собі ім'я «Дніпро», але зберіг усенківську лінію на викорисування творчого пагілля, — 75. Його ж батькові — рівно сто!

Від першопочатків і до завершення земного кола Павло Усенко іменувався комсомольським поетом. Навіть у поважні літа він з якоюсь теплою лукавинкою і легким осіннім смутком у вічу сприймав і відгукувався на цей свій статус. Певен, і нині, за всіх змін формацій і систем, коли скоросплі й вельми нетерплячі та нетерпимі нівелюють усе поспіль минуле, — певен, що й сьогодні він би відгукнувся на це звання. Бо то була поривна, безоглядна, безкорислива і романтична юність цілого покоління початку XX віку і його особиста доля. Павло Матвійович до останнього подиху не зрадив свою молодість.

Він особливо дорогий мені і як земляк із полтавського села Заочіпське, що за милозвуччям близьке до моєї Зачепилівки. І як хрещений літературний батько, що разом із незабутнім Сосюрою рекомендував мене до Спілки письменників.

Не відаю, чи виправдав його надії, але все своє життя я, принаймні, намагався і прагну бути гідним дарованої мені довіри.

Не заглиблюватимусь у творчу лабораторію Павла Матвійовича. Скажу лишень: як на мене, його поезія прикметна інтонаційністю. Якась і справді особлива магія струменить в усенківському вірші, котра настільки заворожує, що забуваєш про нормативні правила. Приміром:

І сьогодні весна, як учора,
Як і той вісімнадцятий рік...
Я пригадую місто і поле,
Квіти в розквіті, постріли, крик.

Усоте перечитуючи наведений катрен, ми ніколи не зашпортувалися на тому, що, скажімо, «учора» і «поле» не римуються. Ми просто не відчуваємо і не помічаємо цього за тремтливим серпанком мелодики вірша.

Саме за такими інтонаційними законами твориться українська народна пісня, з якої і проростає колосся усенківської поезії.

Дівчино-секретарю,
Як тебе любили ми!
Десь ти за заметами,
За снігами білими...

На всіх тодішніх поетичних вечорах аудиторія хором просила і вимагала ще і ще раз читати цей дивний, світло-зажурений вірш. Щось у ньому було невимовно чисте і наївно зваблливе. Як і в Сосюриному «Коли потяг удаль загуркоче...».

Народність Павла Матвійовича не силувана, не нав'язана заполадливими критиками. Власне, вони цю рису творчості поета майже й не помітили, тріскуче педалюючи на громадянській тематиці. А тим часом саме джерельна, жива вода народного мелосу поїла корені усенківської поезії. У тільки-но виданій книзі наведено кілька прозових образків Павла Матвійовича, які дихають істинною поезією. Взяти хоча б його замальовку «Села і хутори», де тонко і достеменно передано український характер — з його замашним, непереборним гумором, з пові'рями, які углибають ще в поганські часи, з кмітливістю, над якою не владні громи і грози долі, з доброзичливістю і подільчивістю у найсутужніші часи, з незнищенною козацькою одчайдушністю.

Узагалі, ці замальовки — глибокі й глибинні дослідження, які посутньо збагачують наше народознавство.

У Павла Усенка не було щілин між словом і ділом. Відтак буремну біографію поета 20—30 років можна безпомилково вивчати за його віршами. Позаяк не підспівував кон'юнктурі, а вірив у те, об чім писав, і писав про те, в що вірив.

За чистоту своїх ідеалів поет ішов у вогонь і воду і в часи своєї розвихреної каесемівської юності, і в грізні години Великої Вітчизняної. З перших і до останніх днів війни — Павло Матвійович на фронті, точніше — на фронтах. Побував у Сталінградському пеклі, визволяв рідну Україну, Румунію, Югославію, Болгарію, Австрію, Угорщину.

По-солдатському стриманий, Павло Матвійович ніколи не розводився про ті грозові часи. Хоч на його гімнастерці сяяло чимало високих бойових нагород. Так само не плакався і на свою долю. Певно, тому переважна більшість літературної громади вважала Павла Матвійовича благополучним у тій суспільній системі координат.

А тим часом зловісного 1937-го енкаведисти жорстко вимагали роботу партбюро спілки, яке очолював поет, визнати незадовільною. Що то був знак на арешт, — не треба доводити. До честі його побратимів, вони не пішли проти своєї совісті. Одначе відтоді аж до 1940-го в Усенка не вийшло жодної публікації. Подібне сталося й у період з 1947-го по 1956 рік, коли впродовж десятиліття поетові була заказана дорога до видавництв. По-солдатськи стоїчно поет витримав ще не один удар долі, залишившись таким же добрим, подільчивим, лагідним, як і в юні літа. Скільки пам'ятаю, він дивився на людей і світ з якимось особливо теплим примружом, так ніби в очі йому завжди зазирало сонце. Як нам нині не вистачає таких світлих особистостей!

Так само мужньо він зустрів і роковий час розлуки з цим світом. Вражаюче гучать, по суті, останні мудрі і по-солдатськи мужні рядки, пекучі й світло-зажурені:

Окрайці райдуги в Дніпрі,
Окрайці райдуги в Орелі,
Останній червень на порі
Мені дорогу рівно стеле.
Чи поспішать — не поспішать,
Ні, не од мене це залежить,
Схиляє голову мій сад,
А мудрий птах он з дуба стежить.
Я з ним уже перезирнусь,
Ми розуміємо обоє,
В яку дорогу перевзувсь,
Коли несуть солдата з боя.

Спокійне, не розпачливе, не метушливе, а по-народному достойне сприйняття фіналу, визначене похліборобському: «Відробив».

Павло Усенко ніколи не рвав на собі сорочку, клянучись у любові до України-неньки. Він просто був її воїном, як того серпня 1941-го, коли особисто повів солдатів у бій під Кагарликом. Тож пощо йому бити себе патріотично в груди, коли під лівим крилом у нього билося чесне і чисте серце, в якому співала Україна!

Освідчення в любові

Видання

Коли у тебе за плечима солідна газетярська ноша, коли списано стоси блокнотів і кілограми чорнил, виникає бажання ще раз пройтися репортерськими дорогами, згадати хоча б кільканадцять із тисяч зустрічей, поділитися з іншими власними великими і малими відкриттями.

Журналіст Вітольд Прощаков назвав свою книгу «Душу на сповідь несу». Путівку до читача їй дали фірма «Праця» та поліграфічна фірма «Оранта».

Тринадцятирічним підлітком із Краснодона він приїхав з батьками до Києва, став мешканцем славнозвісного Андріївського узвозу. Вчився в Національному університеті імені Т. Г. Шевченка. Виступав на шпальтах газет і аматорської сцені.

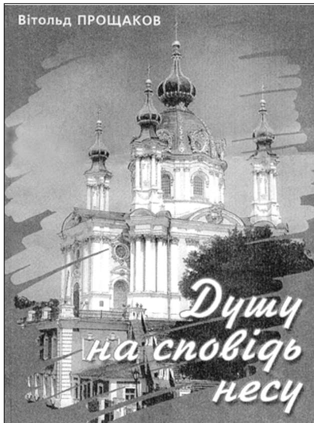
Упродовж майже двох десятиліть був заступником головного редактора газети «Радянська Україна» («Демократична Україна»). Жив тогочасним життям, не раз занурювався в забуті сторінки людських доль.

У виданні зустрінеш багато видатних особистостей — письменників, до того ж не тільки українських, майстрів сцени, пензля, творців музики, учених, космонавтів, героїв війни та праці. До них долучено журналістів, які в 30-ті роки минулого століття потрапили під жорна репресивного режиму.

Книга, власне, — це освідчення в любові до рідного краю, другої малої батьківщини — Андріївського узвозу. А він, узвіз, примусив Вітольда Прощакова від прозової оповіді перейти до поезії.

Дорогий до щему Києва
куточок,
Де б не був я, ти зі мною
скрізь,
Наче ніжний батько всіх
синів і дочок,
Обніми, Андріївський
узвіз.

Гортаючи книгу, натрапляєш і на гіркі рядки. Донедавна у «Демократичній Україні» існував редакційний музей (редакція газети розташована в приміщенні комбінату друку «Преса України»). На жаль, його демонтовано, а документи, цінні яким не скласти, звалено докупи, ніби якась макулатура. Багато взагалі втрачено. «Як завжди, резюмує автор, у нашій історії поруч з тими, хто дбайливо збирав національні святині, жили ті, хто необачно нищив найдорожчі пам'ятки».

Георгій МІРОШНИК.

Колонка оглядача

«Москаль-чарівник» і патологоанатоми

Уже й не знаю, як щодо того, чи розірвав Якубович контракт з ГРТ, тільки в одну з минулих п'ятниць бачити його можна було по трьох каналах одразу. «Поле чудес» по ГРТ-міжнародному та «Інтеру» сінхронізувалося з новоспеченою «Диканькою» на каналі з гордовитою самоназвою «Перший національний». Незважаючи на наполегливі пропозиції окремих ЗМІ захлинутися від захвату з приводу нечуваного суперпрофесіоналізму, суперрозмаху та суперуспіху УТ-1, кортить скромно зазначити: реальні складові у цього успіху, незважаючи на задіяні сили і витрачені кошти, лише дві — Якубович і гроші. До того ж і той, і ті в запропонованій концентрації забезпечили б його (успіх) чому завгодно і де завгодно. Однак такої кількості Якубовича, з усіма «заморочками», яких нажито за десять років «Поля чудес», і такої кількості готівкової гривні ніде й ніколи точно не було. Цю дику забаву спартолено із розтиражованих прийомів найпопулярніших ігрових шоу. А як небачене досі ноу-хау «Диканька» являє тотальне етнографічне свавілля в декораціях і аксесуарах. А головне, що відрізняє наше шоу від «Поля чудес», так це відомий торг Якубовича з гравцями «приз чи гроші»: якщо в «Полі чудес» це був лише один з улюблених глядачем прийомів, то в «Диканьці» ця фірмова «фішка» Леоніда Аркадійовича піднесена до рангу сценарного ходу. Тут він торгується майже безперервно, пропонуючи замість «чорного ящика» і двох скриньок великі та маленькі різьблені та розписні скрині, керамічні горщики та інші предмети українського декоративно-прикладного мистецтва. Саме в останній, другій за ліком програмі, коли надто нерішуча учасниця ніяк не могла зорієнтуватися в усьому багатстві вибору, Якубович в імпровізаційному куражі поцікавився в неї, як буде «издеваться» українською. І, отримавши відповідь, повторив по складах, навмисно кривляючись: «зню-сча-ти-ся-я». Гадаю, що ані професійна репутація, ані професійна гідність російського шоумена особливо не постраждали від того, що несподівано відмовило почуття міри. А щодо національної гідності Першого національного каналу, то не мені, мабуть, її відстоювати. Хоча, якщо чесно, за державу прикро.

Треба сказати, що для нашої масової культури традиційна тенденція самоприниження. Це підмітив ще фундатор української драми Іван Котляревський, зокрема, в комедії «Москаль-чарівник».

Отож поговоримо про професіоналів. Тим паче що вони з'являються в ефірі Першого національного. Так, гостями нещодавнього ток-шоу Оксани Марченко «Моя професія» були патологоанатоми. Компетентно і захопливо герої програми спільно з ведучою розвінчали похмурий міф про потрошителів трупів, принагідно розкривши кричущі вади системи вітчизняної охорони здоров'я, бездонну медичного невігластва населення і титанічні зусилля українських учених та практиків, їх щоденну героїчну працю і реальні вершини досягнень. Представники такої, здавалося б, вузькоспецифічної професії продемонстрували в ефірі УТ-1 блиск і органіку культурної української мови, конструктивність професійного мислення у самому широкому сенсі і рівень дискусії, про які наші затяті базіки можуть лише мріяти.

Можливо, вилікувати наше ТБ від прогресуючої безликості зможе приплив «у кадр» професіоналів не від телебачення, особистостей, в яких склалися власний професійний статус і доля?

Я запитала в нашого продюсера і режисера Вадима Кастеллі, як він ставиться до запрошення зірок російського ТБ у вітчизняні телешоу? Він відповів: «Я думаю, це, окрім іншого, питання професійної недбалості. Набагато легше взяти «розкручене» обличчя і за великі гроші показати його, замість того, щоб зробити те саме зі своїми власними шоуменами, яких не може не бути в країні з 49-мільйонним населенням. Якщо, скажімо, Естонія пішла б цим шляхом, то там на телебаченні тепер сиділи б самі шведи. Але в них такого немає. Це не можна робити, бо починають хиріти власні творчі сили, а крім того, це просто здавання на поталу культурній та й якій завгодно експансії інших країн. І не так важливо, чи віддається нині наш екран людям, котрі розмовляють по-московському, чи їх, як оце до наших футбольних команд набрали з Нігерії. Та навіть якби вони були із Польщі, це шлях тупиковий і дуже легкий. Це шлях невіри у можливості власних людей. Шлях, на якому ми самі підрізаємо собі крила. Коли це приватний канал — це їхня особиста справа. Коли ж це канал, який дивиться 95 відсотків населення України, — це вже прорахунок серйознішого рівня».

Ганна ШЕРМАН (“Телекритика”).

Якубович повторив по складах, навмисно кривляючись: «зню-сча-ти-ся-я»

У дарунок — блакитний екран

Благодійність

Уже не перший рік державна податкова адміністрація Хмельниччини шефствує над Вовковинецькою школою-інтернатом Деражнянського району. Інформаційну підтримку здійснює газета «Голос України». У відомостях на зарплату кожного податківця щомісяця значиться графа «добровільні внески», призначені дітям-сиротам.

Але не тільки цим обмежується шефство. Податківці підказують платникам податків адресу благодійної акції. Так до кола доброчинників приєднався підприємець Ігор Цебенко. Родом він із Чернелівець Деражнянського району, а комерційною діяльністю займається у Хмельницькому. Невдовзі у вовковинецьких школярів з'явилися ще один кольоровий телевізор та відеомагнітофон, подаровані підприємцем.

В. КОХАН.

«Може, і ми заслужили у держави»

З пошти

Я в молоді літа пішов в УПА, набідувався, був поранений. У 1945 році потрапив до табору — обвозили, де тільки можна: Урал, Карлаг, Караганда, Краслаг, мідні шахти Джезказгана, Норильська, Магадан... Бог допоміг — повернувся у 1971 році. Працював у сільгосхімії водієм, старався, як міг, складав копійчину, бо старість не за горами.

Дочекались ми вільної України. Що сьогодні маємо? Паю не дали, бо в колгоспі не робив, а тільки возив міндобрива, торф, усякі компости. Зароблену копійку поклав на ощадкнижку... Чим тішитися — не знаю. Звернутися нема до кого, щоб нам виділили земельну частку. Може, і ми заслужили у держави?

Мрія у мене одна: отримати шматочок землі, щоб дожити свою старість.

З повагою,
Степан МАМРЕГА.

Вищі Луб'янки
Збаразького району
Тернопільської області.

Криниця совісті Захаренка

Особистості

Патріархові української педагогіки, академікові Академії педагогічних наук України, почесному директорові Сахнівської середньої школи, що на Черкащині, Олександрові Антоновичу Захаренку виповнилося 65 літ

Кому доводилося бувати у цьому мальовничому селі над Россю, той завжди згадуватиме розташовану в ньому Школу Захаренка. Її видно зусібіч — красиву, з ясними вікнами, обсаджену деревами. Влітку біля неї квітують «Живі обеліски» — так назвав Олександр Антонович меморіал загиблим сахнівцям. Закладали його усією школою. Кожному солдатові села, котрий не повернувся додому з воєнних доріг, посадили діти іменний кущ троянд. Вони запам'ятали той весняний день на все життя, а згодом приводили сюди своїх дітей. І розповідали їм, як приносили під кожну троянду пригорщу землі, взяту від рідної оселі загиблого односельця. Як поливали кущі водою, набраною з батьківської криниці солдата...

Поруч із «Живими обелісками» розкинувся біля школи розкішний дендропарк. Тут також кожне дерево, за задумом Учителя, символізує якусь подію. Ось традиційна алея випускників. А ось — «зелені свідки» проводів у армію і повернення зі служби. Цю красуню-ялинку посадили наречені, а ту — хрещені батьки. В одному з куточків парку навіть непосиди притишують крок. Під дерев'яним різьбленим склепінням тут стоїть Криниця совісті. Вона — пам'ять про дітей та їх батьків, які померли голодною смертю у страхітливому тридцять третьому році минулого століття. Скільки крихітних шкільних дзвіночків на Дереві Незабуття — стільки безневинних душ забрали у Сахнівці всі голодомори. Кожен учень прочитає тут прізвище свого діда-прадіда, близького чи далекого родича...

Знайомитися зі шкільним містечком надзвичайно цікаво. Ось власноруч спроектований Олександром Антоновичем фонтан «Колосок», спортивно-оздоровчий, навчально-трудовий комплекси, шкільна обсерваторія, радіо-, телецентр, сільський музей Сахнівки. Та найбільше, зізнався Учитель, йому подобається заходити до шкільної Георгіївської зали, де на нього звідусіль зорять очі вихованців. Це також його ідея — прізвища і фотознімки всіх без винятку випускників школи заносити у «почесну галерею». Якщо в майбутньому хтось з випускників завинить перед суспільством і державою, переступить закон, нинішні школярі викреслять його прізвище з «георгіївців». На щастя, за 35 років педагогічної діяльності Учителя такого прикрого випадку не траплялося...

...У ювілейний день до скромної оселі Олександра Антоновича приїхало багато гостей з Києва, Черкас, Корсуня-Шевченківського. Серед них один з його учнів — заступник головного редактора газети «Освіта», кандидат історичних наук Володимир Яковенко. Він привіз зі столиці приємну звістку. Олександра Захаренка визнано кращим освітянином 2001 року. За підготовку і публікацію 4-томника «Енциклопедія шкільного роду», котра нещодавно побачила світ, і за титанічну працю на педагогічній ниві Учителя удостоїли всеукраїнської освітянської відзнаки «Засвіти вогонь».

Апогеєм хвилюючих зустрічей ювіляра стала мить, коли начальник обласного управління освіти та науки Тимофій Десятов оголосив розпорядження Міністерства освіти та науки України про зміну статусу Сахнівської середньої школи. За яскравий талант, видатні заслуги Учителя перед вітчизняною педагогікою, відродження духовності й утвердження добра віднині вона називатиметься Сахнівською авторською школою Олександра Антоновича Захаренка.

Лідія ТИТИРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: народний учитель України Олександр Антонович Захаренко.

Фото автора.

У правовому полі

Альтернатива

Куди йти селянинові, якщо йому потрібно виорати ділянку, привезти дрова чи змолотити збіжжя? Звичайно, до керівника господарства. А до кого звернутись у селах, де з різних причин агропідприємства наказали довго жити? Таких у Корецькому районі, що на Рівненщині, до десятка.

Це й спонукало місцеву владу ініціювати створення при сільрадах комунальних господарств.

— Якщо розподіл землі пройшов більш-менш гладко, то з майновими паями виникли проблеми, — розповідає голова Корецької райради Ганна БЕРКУТА, яка до обрання на цю посаду очолювала одне з кращих КСП. — Навіть після того, як господарства припинили своє існування, там залишилися приміщення, сякий-такий реманент, техніка, коні тощо. Щоб добро не розікрали, запропонували власникам, за бажанням, передати його в оренду цим комунальним підприємствам. Гарантували пільги при наданні послуг.

— Ми не ставимо за мету зробити таку службу прибутковою, — продовжує пані Ганна. — Головне — допомогти селянам, які не мають коней чи тракторів, а деякі — здоров'я і сил, в обробітку земельних ділянок, без яких за мізерних пенсій і зарплат спробуй вижити. Якщо комунальники працюватимуть з прибутками, ці кошти підуть на зміцнення матеріальної бази, розширення послуг. Від цього громада лише виграє.

Комунальні господарства виконуватимуть і заготівельні функції — через них селянин зможе реалізувати лишки сільгосппродукції. І до цього навідувалися спритники. Закупали, скажімо, молоко, кілька днів справно розраховувались, а потім, втерської у довіру, зникали. Ошукані селяни не можуть подати на шахраїв у суд: відсутній будь-який документ, який підтверджував би домовленості сторін. А комунальні господарства вивели взаємини заготівельників і здавачів у правове поле: укладаються договори, якими чітко означені умови співпраці.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Сільські новини

Не просте яйце, а золоте

Острівцем благополуччя на загальному тлі занепалої нині «пташиної» галузі Криму можна вважати держ-племптахозавод імені Фрунзе Сакського району. Підприємство хоч і повільно, проте нарощує обсяги виробництва. Торік тутешні працівники одержали понад 28 мільйонів штук яєць, більшу частину яких реалізували в південних областях. Такий успіх у господарстві пов'язують з виведенням місцевими селекціонерами яєчним кросом. Кожна несучка щороку дає не менш як 275 яєць. Отож від охочих купити цих курчат тепер немає відбою. Директор племзаводу Борис Якимчик суму прибутків називає комерційною таємницею, але кожен з 750 трудівників тут менш як 330 гривень на місяць не отримує. На жаль, господарств—острівців благополуччя, де вже навчилися вирощувати курей, які несуть «золоті» яйця, на півострові не так багато.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фотофакт

Скульптор Антон Маслик — один з 29 учасників виставки «Рибний день», яка відбувається у київській галереї «Ірена». На ній представлені живопис, графіка, скульптура, авторські ляльки.

Фото Максима ГУНДАРЄВА.

Оголошення

Редактор номера Віталій СУДДЯ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311039.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України